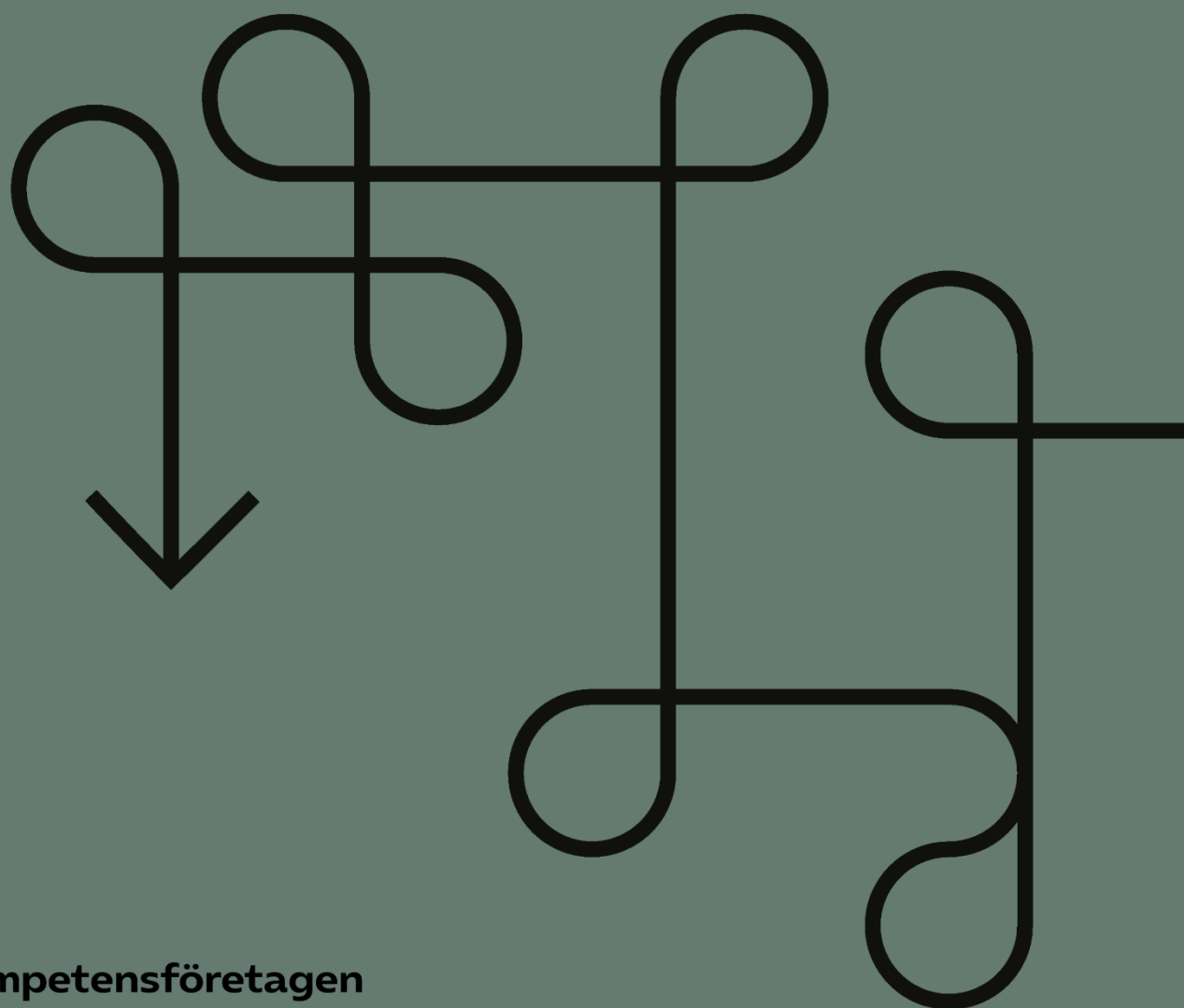


# En omöjlig matchning

– en rapport om förutsättningarna för  
Arbetsförmedlingens leverantörer



# Förord

Fristående leverantörer har i över trettio år bidragit till att minska arbetslösheten och förbättra kompetensförsörjningen i den aktiva arbetsmarknadspolitiken. Genom utbildning, matchning och andra tjänster har de hjälpt hundratusentals arbetssökande att hitta ett jobb, påbörja en utbildning eller komma ett steg närmare arbetsmarknaden.

Under de senaste åren har matchningsföretagen dock haft en påtaglig uppförsbacke. Kraven och kostnaderna har ökat, samtidigt som deltagarvolymerna minskat. Inte minst har ersättningen för levererade arbetsmarknads-tjänster urholkats över tid.

I denna rapport studeras förändringar från den första moderna matchningstjänsten till dagens Rusta och matcha 2. Underlaget och beräkningarna är framtagna av Mattias Elm på Werket.

Sammantaget visar rapporten att förändringarna haft betydande negativa effekter när det kommer till möjligheter för företagen att leverera kvalitet och tjänsteutveckling – inte minst för att motverka den stigande arbetslösheten.

## **Jessica Forss Katz**

Näringspolitisk expert, Kompetensföretagen

## **Per Hammar**

Branschchef, Almega Utbildningsföretagen

# Innehåll

<b>Sammanfattning</b> .....	<b>3</b>
<b>Inledning</b> .....	<b>5</b>
Matchningstjänsternas historia.....	5
De moderna matchningstjänsterna .....	7
Jämförelse av ersättningar i matchningstjänsterna ..	24
<b>Krav och kostnader</b> .....	<b>30</b>
Personal .....	30
Lokaler .....	35
<b>Förändrade förutsättningar</b> .....	<b>37</b>
Lägre vikt vid resultat .....	37
Svårare att nå positivt resultat.....	37
Svängningar i volymer .....	38
"Fönsterförskjutningar" .....	38
Avbrott vid praktik.....	39
<b>Tillbaka till framtiden:</b> .....	<b>40</b>
Våra förslag för bättre matchning.....	41
Avslutande ord.....	43
<b>Appendix</b> .....	<b>45</b>

# Sammanfattning

Med goda resultat har fristående leverantörer utgjort en central del i den aktiva arbetsmarknadspolitiken i över 30 år. Den första moderna matchningstjänsten kom med införandet av Stöd och matchning (STOM) 2014, som ett komplement till Arbetsförmedlingens övriga utbud.

Sedan dess har matchningsleverantörer stöttat arbetssökande genom rustande och matchande insatser. Närmare fyra av tio deltagare går vidare till jobb eller utbildning efter avslutad tjänst.

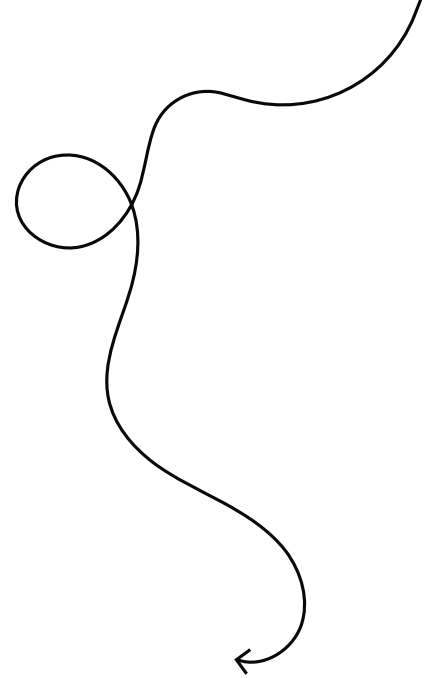
Ursprungligen var matchningstjänsterna tänkta att vända sig till 40 procent av de inskrivna på Arbetsförmedlingen, men i dagsläget är det endast omkring 12 procent som får ta del av tjänsterna. Från STOM till Kundval Rusta och matcha (KROM) och dagens Rusta och matcha 2 (ROM2) har dock mycket förändrats som gjort det allt svårare för högt presterande leverantörer. Det handlar om ökade krav på personal och lokaler kombinerat med högre kostnader och en successiv urholkning av ersättningen.

I denna rapport studeras förändringar när det kommer till ersättningsform och kravställningar från den första moderna matchningstjänsten till dagens Rusta och matcha 2.

För att kunna jämföra ersättningsmodellerna i de olika matchningstjänsterna utgår denna studie från beräkningar av fyra typfall av deltagare: två typfall som står närmare arbetsmarknaden och två som står längre från arbetsmarknaden, där resultat uppnås i ena av de nämnda typfallen.

Rapporten visar bland annat att:

- Lägre vikt har lagts vid att uppnå ett snabbt resultat i ROM2 jämfört med KROM, på grund av halveringen av snabbhetspremien och tilläggsersättningen i ROM2. I typfall 4 (en deltagare som står längre från arbetsmarknaden och som uppnår resultat) innebär det



en minskning med uppemot 13 procent lägre ersättning för leverantören.

- Trots kraftiga prisökningar i samhället (motsvarande 32 procent sedan mätpunkten december 2014) har ersättningsnivåerna för matchningstjänsterna inte justerats upp. Det innebär i praktiken att ersättningen har urholkats över tid.
- Mellan 2014 och idag har arbetskraftskostnaderna ökat med 43,1 procent. I en personalintensiv verksamhet har denna ökning en stor betydelse för verksamhetens kostnader.
- Stora svängningar i deltagarvolym och en förändrad deltagarsammansättning har försvårat leverantörernas planering och tjänsteutveckling.
- Ökade krav på personal, lokaler och längden på resultat mellan matchningstjänsterna har drivit på kostnader för leverantörerna, utan motsvarande ökning i ersättningsnivåerna. Bland annat har kraven avseende godkänd utbildning, personaltäthet, lokalernas tillgänglighetsanpassningar, öppettider och längden på resultat efter avslutad matchningstjänst ökat.

Sammantaget har de ökade kraven och kostnaderna, kombinerat med urholkad ersättning, över tid försämrat för högt presterande leverantörer att skapa kvalitativa och hållbara tjänster. För att säkerställa att arbetssökande får det stöd som de behöver av matchningstjänsterna föreslås ett antal åtgärder.

**Kompetensföretagen och Utbildningsföretagen** anser att Arbetsförmedlingen ska återställa resultatjämnheten till tidigare nivåer, skapa bättre förutsättningar för jämna deltagarvolym och säkerställa att de lägst presterande leverantörerna utesluts. Det är av största vikt för att behålla högre presterande leverantörer inom matchningstjänsterna, och i förlängningen för att de arbetssökande ska få det bästa stödet. Förhoppningsvis kan denna rapport bidra till en ökad förståelse för hur branschens villkor försämrats, vilket leder till förbättringar i framtiden.

# Inledning

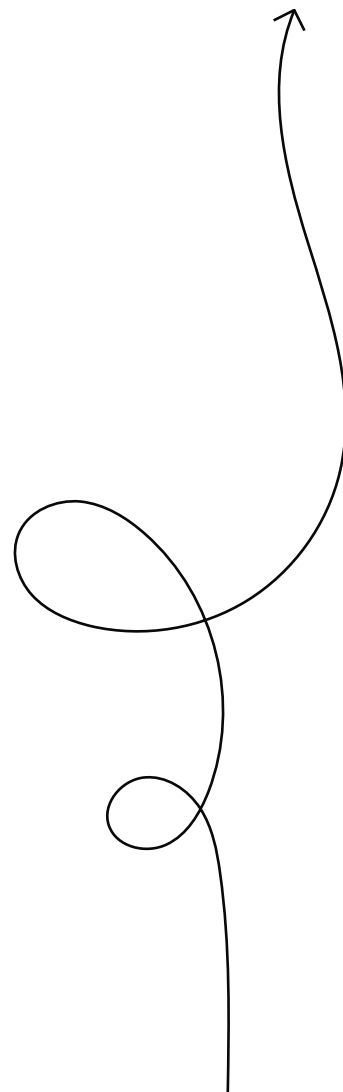
## Matchningstjänsternas historia

Matchningstjänster är inte en ny företeelse inom arbetsmarknadspolitiken. Redan under 1990-talet köptes "omställningstjänster" av näringslivet vid nedläggningar och varsel, för att matcha berörda anställda till nya jobb.

Arbetsförmedlingens första försök att inrätta externt upphandlade matchningstjänster kom efter en myndighetsreformen 2008 – när Arbetsförmedlingens länsarbetsnämnder slogs samman. Som en konsekvens av finanskrisen tillförde regeringen och den dåvarande arbetsmarknadsministern, moderaten Sven-Otto Littorin, medel till Arbetsförmedlingen för att inrätta externt upphandlade matchningstjänster under benämningen "kompletterande aktörer". Syftet var att skapa en effektiv åtgärd för att hjälpa arbetslösa deltagare till arbete eller studier på kortast möjliga tid.

Den första upphandlingen genomfördes i slutet av 2009 och kom att kallas "JOB-UGA", eftersom syftet var att tillhandahålla matchningstjänster till personer inom Arbetsförmedlingens programverksamheter Jobb- och utvecklingsgarantin samt Jobbgarantin för ungdomar. Den första upphandlingen genomfördes inom ramen för lagen om offentlig upphandling (LOU), vilket innebar att tjänsten skulle få ett begränsat antal leverantörer och sakna möjlighet för deltagarna att själva välja leverantör. Tanken var att ungefär en tredjedel av deltagarna i JOB och UGA skulle få ta del av tjänsten. I januari 2010 fanns cirka 55 000 deltagare i JOB och cirka 52 000 i UGA, vilket gav en tilltänkt målgrupp i tjänsten om cirka 36 000 deltagare.

Den första upphandlingen enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) genomfördes 2011 med tjänsten "Jobbcoachning i ett valfrihetssystem", ofta förkortat "LovC". Möjligheten för Arbetsförmedlingen att göra upphandlingar genom valfrihetssystem var vid denna tidpunkt helt ny, och myndigheten hade därmed begränsad erfarenhet av denna



upphandlingsmetod. Resultatet blev ett stort antal leverantörer och svårigheter att följa upp leveransen. Leveransen var behäftad med stora problem och bristerna uppmärksammades i media.

Den första moderna matchningstjänsten kom med införandet av Stöd och matchning (STOM) i slutet av 2014. Tjänsten var i stor utsträckning inspirerad av upphandlade matchningstjänster i Australien, som sågs som ett föregångsland. Därifrån kom moderna mekanismer i form av rating (ett mått på leverantörernas prestation) och ett större fokus på resultatärsättning (det vill säga ersättning som ges först efter resultat). Tjänsten sågs fortsatt som ett komplement till Arbetsförmedlingens övriga utbud, och omfattade omkring 20 000 deltagare per månad.

Efter valet 2018 fanns ingen tydlig riksdagsmajoritet för att kunna bilda regering. Socialdemokraterna var därmed beroende av stöd från Centerpartiet och Liberalerna, vilket resulterade i det som kom att kallas "Januariavtalet". Avtalet, som bland annat innehöll arbetsmarknadspolitiska reformer, utformades i stor utsträckning enligt Centerpartiets önskemål. Januariavtalet stipulerade en omfattande reformering av Arbetsförmedlingen. Myndigheten skulle framöver primärt arbeta med upphandling, uppföljning och statistik, medan utförandet skulle göras av "fristående aktörer". I samband med övergången från den första matchningstjänsten, Stöd och matchning (STOM), till en uppdaterad version med mer rustande inslag, Kundval Rusta och matcha (KROM), lades ett större ansvar på leverantörerna som primära utförare av matchningstjänster.

Inför starten av KROM ökade volymerna i STOM kraftigt. Det talades om att omkring 40 procent av de inskrivna på Arbetsförmedlingen skulle få ta del av den nya matchningstjänsten, motsvarande runt 150 000 deltagare i månaden.

Under den resterande mandatperioden fortsatte arbetet med att utveckla matchningstjänsterna. Arbetet resulterade i Rusta och matcha 2 (ROM2), som startade först i maj 2023

under regeringen som tillträdde efter valet 2022. Många trodde att den nya regeringen skulle vidmakthålla fokus på reformeringen av Arbetsförmedlingen, med fler deltagare i matchningstjänsterna som följd. Dessvärre har den borgerliga regeringen, med liberala arbetsmarknadsministrar, snarare fokuserat på att begränsa matchningstjänsterna.

Rådande politiska signaler indikerar att matchningstjänsterna kommer att omfatta cirka 50 000 deltagare per månad under överskådlig framtid, vilket motsvarar runt 12 procent av de inskrivna på Arbetsförmedlingen – att jämföra med ursprungstanken i reformeringen på omkring 40 procent av inskrivna.

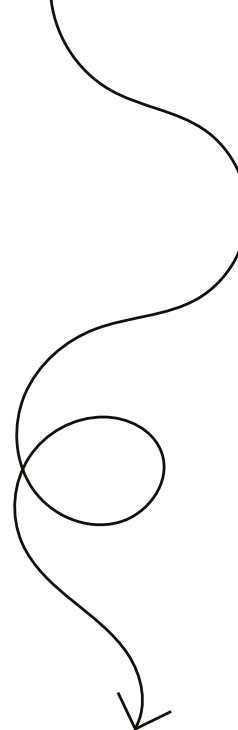
### **De moderna matchningstjänsterna**

De första deltagarna i matchningstjänsten STOM påbörjade tjänsten i januari 2015. Med start i april 2020 ersattes STOM sedan successivt av KROM, en helt ny tjänst som krävde att leverantörerna ansökte och godkändes på nytt. Anledningen till övergången mot en ny, bredare, tjänst var Januariavtalet som tecknades inom det nya regeringsunderlaget efter valet 2018.

Den senaste matchningstjänsten i ordningen, ROM2, ersatte KROM från och med maj 2023. Till skillnad från övergången mellan STOM och KROM, som skedde i etapper, gjordes övergången mellan KROM och ROM2 vid ett tillfälle. Även om ROM2 också var en helt ny tjänst, med ett nytt ansökningsförfarande, erbjöd Arbetsförmedlingen ett förenklat ansökningsförfarande i ROM2 för de leverantörer som tidigare levererat KROM.

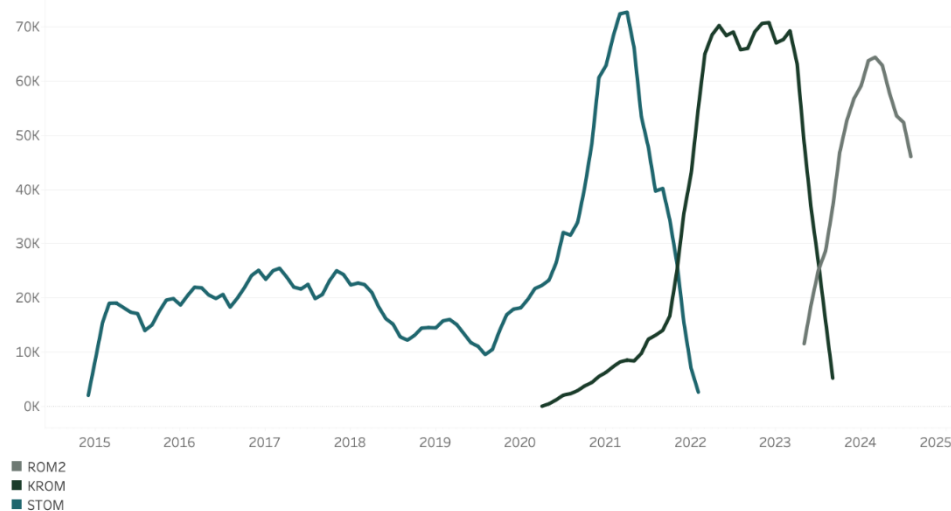
### **Antalet deltagare och leverantörer**

Övergångarna mellan tjänsterna har inneburit utmaningar för Arbetsförmedlingen, med temporärt minskat antal deltagare som resultat. I september 2024 fanns totalt 43 273 deltagare i Rusta och matcha 2.





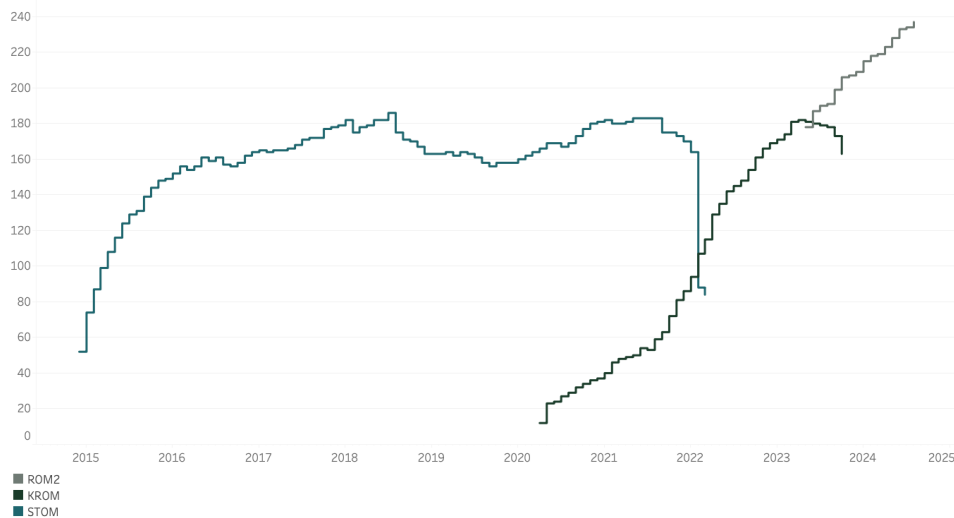
**Figur 1.1: Antalet deltagare i STOM, KROM och ROM2 över tid**



Antalet leverantörer i matchningstjänster har ökat kontinuerligt över tid. I STOM fanns, när de var som flest i juli 2018, 186 leverantörer med minst en deltagare. Antalet leverantörer i KROM nådde nästan samma nivåer, och på toppen i april 2022 fanns i tjänsten 182 leverantörer. Sedan ROM2 infördes har antalet leverantörer ökat, mer eller mindre i en linjär trend. I augusti 2024 verkade 237 leverantörer med minst en deltagare på marknaden.

Med ett allt för stort antal leverantörer följer en rad negativa konsekvenser för marknaden. Att antalet deltagare, som för tillfället är på nedgång, fördelas på ett stort antal leverantörer försvårar för leverantörerna i systemet att nå de stordriftsfördelar som krävs för att på allvar arbeta med innovationer och utveckling av tjänsteleveransen. Samtidigt försvåras Arbetsförmedlingens leverantörsuppföljning, och risken att leverantörer med begränsad erfarenhet av matchningstjänster, eller för den delen lågpresterande leverantörer, kommer in i systemet ökar markant.

**Figur 1.2: Antal leverantörer med minst en deltagare i STOM, KROM och ROM2 över tid**



### Tjänstens uppbyggnad

I mångt och mycket är grundkomponenterna i de tre tjänsterna snarlika. Samtliga tjänster är upphandlade inom ett valfrihetssystem där deltagaren själv väljer leverantör, efter anvisning till tjänsten av Arbetsförmedlingen. Därtill har samtliga en indelning i "spår" eller "nivåer" utifrån avstånd till arbetsmarknaden och samtliga har ersättningsmodeller som delar upp ersättningen i en grundersättning som baseras på anvisningstid, och en resultatdel som betalas ut till leverantören vid ett lyckat resultat.

Både STOM och KROM har haft publikt tillgängliga prestationsmått i form av rating eller betyg, i syfte att underlätta för deltagarna att välja en leverantör som presterat goda resultat. Motsvarande prestationsmått har börjat införas inom ROM2, men är fortfarande under utveckling. Arbetsförmedlingen har annonserat att detta mått också kommer att kompletteras med uppgifter om kundnöjdhet för respektive leverantör.

Även om grundkomponenterna i tjänsterna är snarlika finns också en hel del skillnader. I utvecklingen av tjänsterna har Arbetsförmedlingen gjort förändringar i ersättningsnivåer,

# 237

leverantörer fanns i augusti 2024

villkor och krav. Villkoren i tjänsterna har även i vissa fall förändrats över avtalens löptid.

I samtliga tjänster har det skett förändringar i förfrågningsunderlaget över tid. Förfrågningsunderlaget för STOM justerades vid två tillfällen, KROM vid ett tillfälle och i ROM2 har det hittills skett en justering. Dock har ingen av uppdateringarna i någondera av tjänsterna inneburit justeringar i ersättningsnivån, trots betydande förändringar vad gäller krav på leverantörerna och längden på tjänsten.

### **Ersättningsmodeller i matchningstjänsterna**

Ersättningsmodellerna i respektive tjänst har förändrats över tid, även om modellerna följt liknande mönster. Skillnaderna i ersättningsmodellerna framgår översiktligt av tabellen nedan. I samtliga tjänster betalas en grund- eller dagersättning, i bland kallad periodisk ersättning, ut i förhållande till hur länge en deltagare är anvisad.

Samtliga tre tjänster har därtill en resultatärsättningsdel, som betalas ut till leverantören i de fall lyckade resultat (i form av övergång till jobb eller utbildning) uppnås för deltagaren. Villkoren för resultatärsättningen skiljer sig dock åt mellan de olika tjänsterna. Detaljerna för ersättningsmodellerna i respektive tjänst framgår i avsnitten nedan.

För att kunna jämföra ersättningsnivåerna i tjänsterna krävs typexempel av deltagare och vissa andra antaganden. Dessa typexempel och antaganden beskrivs i rapporten i anslutning till att de tillämpas.



## Figur 2.1: Översikt över ersättningsmodellerna i STOM, KROM och ROM2<sup>1</sup>

### Rusta och matcha 2

Nivå	Grundersättning per dag	Snabbhetspremie	Tillägg	Resultatersättning
A	55 kr	Ja	3 630 kr	20 300 kr
B	70 kr	Ja	4 620 kr	27 700 kr
C	90 kr	Ja	5 940 kr	38 000 kr

### Kundval Rusta och matcha

Nivå	Grundersättning per dag	Snabbhetspremie	Tillägg	Resultatersättning
A	55 kr	Ja	7 260 kr	20 300 kr
B	69 kr	Ja	9 042 kr	28 700 kr
C	90 kr	Ja	11 880 kr	38 000 kr

### Stöd och matchning

Nivå	Grundersättning per dag	Snabbhetspremie	Tillägg	Resultatersättning
Spår 1	100 kr	Ja		12 000 kr
Spår 2 (språkstöd)	200 kr	Ja		15 000 kr
Spår 3	185 kr	Ja		16 000 kr
Spår 4 (språkstöd)	280 kr	Ja		18 000 kr

<sup>1</sup> KROM hade två olika ersättningsmodeller för nivå B. I tabellen presenteras genomsnittet av de två ersättningsmodellerna för nivå B i respektive ersättningstyp.

## Stöd och matchning

Förfrågningsunderlaget för Kundval Stöd och matchning (STOM) förändrades vid två tillfällen under avtalets löptid, första gången i december 2018 och andra gången i juni 2020. I nominella termer skedde ingen förändring av ersättningsnivåerna vid uppdateringarna av förfrågningsunderlaget.

### *Spårindelning*

I STOM fanns totalt fyra spår:

- **Spår 1** - grundläggande Stöd och matchning
- **Spår 2** - grundläggande Stöd och matchning med språkstöd
- **Spår 3** - förstärkt Stöd och matchning
- **Spår 4** - förstärkt Stöd och matchning med språkstöd.

Inom STOM-tjänsten var det företräddelsevis en arbetsförmedlare som avgjorde val av spår för en specifik deltagare efter en arbetsmarknadspolitisk bedömning. I STOM fanns inte, till skillnad från de efterföljande tjänsterna, något stöd för arbetsförmedlarna i form av ett bedömningsstöd eller dylikt. Arbetssökande som klarade av att kommunicera på svenska eller engelska anvisades till spår 1 eller spår 3, medan spår 2 och spår 4 var avsedda för deltagare i behov av stöd på ett annat språk. Det var upp till leverantören att tillse tillgången till personal som kunde kommunicera med deltagaren.

### *Anvisningstid*

Bland matchningstjänsterna hade STOM de kortaste anvisningstiderna. Deltagare anvisades till spår 1 och spår 2 i 90 kalenderdagar (motsvarande tre månader), med möjlighet till förlängning i ytterligare 90 kalenderdagar efter ett nytt beslut (totalt sex månader). Deltagare anvisades till spår 3 eller spår 4 i 90 kalenderdagar, med möjlighet till två förlängningar på ytterligare 90 kalenderdagar vardera (som

mest kunde en arbetssökande delta i tjänsten i 12 månader). Den tredje anvisningsperioden i spår 3 och spår 4 var dock förbehållen arbetsplatsförlagda aktiviteter såsom exempelvis praktik.

### *Ersättning*

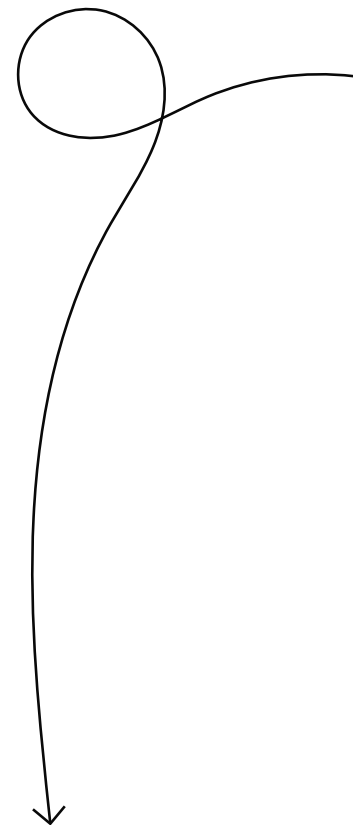
Ersättningen i STOM bestod av tre komponenter - dagersättning, snabbhetspremie och resultatersättning. Nivån på ersättningarna framgår av tabellen i figur 2.1.

**Dagersättningen** betalades ut för vardagar, alltså fem dagar per vecka (inklusive röda dagar), i förhållande till hela perioden en deltagare var anvisad. Dagersättningen i STOM var i förhållande till efterföljande tjänster relativt hög. Skillnaden mellan de olika spåren var också större än i efterföljande tjänster.

**Snabbhetspremien** bestod i kvarvarande dagar i den aktuella anvisningsperioden och betalades ut om en deltagare uppnådde resultat som berättigade till resultatersättning för leverantören. Exempelvis om en deltagare fick ett arbete efter 40 kalenderdagar betalades ersättning för resterande 50 kalenderdagar i anvisningsperioden ut, tillsammans med resultatersättningen om deltagaren uppnått önskat resultat.

**Resultatersättning** i STOM betalades ut i de fall deltagaren uppnått önskat resultat i form av arbete eller utbildning. För resultatersättning vid arbete krävdes att deltagaren fick arbete i önskad omfattning i minst fyra månader. Anställningen skulle påbörjas senast två månader efter avslutad placeringsperiod hos leverantören för att resultatersättning skulle betalas ut. En deltagare som fick deltidsarbete (50–75 procent av deltagarens arbetsutbud) berättigade leverantören till 50 procent av resultatersättningen.

Resultatersättning för utbildning betalades ut i de fall deltagaren fullföljt reguljär utbildning i en termin, motsvarande 20 veckors heltidsstudier. Dock betalades inte resultatersättning ut för utbildningar inom SFI eller arbetsmarknadsutbildning via Arbetsförmedlingen.



## **Kundval Rusta och matcha**

Förfrågningsunderlaget för Kundval Rusta och matcha (KROM) förändrades en gång under avtalets löptid, i november 2022. I nominella termer innebar uppdateringen av förfrågningsunderlaget ingen skillnad i ersättningsnivåerna.

### *Nivåindelning*

Med KROM övergavs den tidigare spårindelningen, och tjänsten fick i stället tre nivåer; A, B och C. Nivå A var för de deltagare inom målgruppen som stod närmast arbetsmarknaden, och nivå C för de som stod längst ifrån. Indelningen i spår efter behov av språkstöd som fanns i STOM övergavs också. Liksom i STOM lämnades det till leverantören att tillse att deltagaren fick det språkstöd hen behövde, alternativt skulle leverantörer vid behov anlita tolk.

En betydande skillnad jämfört med STOM är införandet av ett bedömningsstöd. Bedömningsstödet är det namn Arbetsförmedlingen valde att ge den statistiska profilering som myndigheten genomförde av arbetssökande digitalt. Modellen vägde in ett antal faktorer (exempelvis ålder, utbildningsnivå och arbetslöshet i hemkommunen) och gav en rekommendation kring om deltagaren var lämplig för matchningstjänsten samt vilken nivå i tjänsten som lämpade sig för deltagaren. Utfallet av bedömningsstödet var endast rådgivande, och det slutgiltiga beslutet om placering och nivå fattades sedan av en arbetsförmedlare.

### *Anvisningstid*

Anvisningstiden i KROM innebar en betydande skillnad jämfört med STOM. Deltagare i tjänsten anvisades inledningsvis i sex månader, med möjlighet till förlängning om ytterligare sex månader efter beslut av arbetsförmedlare. Anvisningstiden skilde sig inte åt mellan de olika nivåerna i tjänsten. Förlängningen hörde sannolikt ihop med ett större fokus på leverantörerna som primära utförare i enlighet med Januariavtalet, men också att KROM innehöll mer rustande inslag än STOM.

## *Ersättning*

Ersättningsmodellen i KROM var snarlik den i STOM. Liksom STOM hade KROM grundersättning, resultatersättning och snabbhetspremie. En betydande skillnad jämfört med STOM var en förskjutning i ersättningsmodellen mot resultat.

Grundersättningen justerades ner kraftigt och resultatersättningen justerades upp. Syftet bakom förändringen var att ge leverantörerna större incitament att stötta deltagare i varaktigt jobb eller till utbildning.

**Grundersättningen** i KROM baserades på anvisningstiden och utgick från en femdagarsvecka. Till skillnad från STOM betalades ingen ersättning ut för röda dagar.

**Snabbhetspremien** var konstruerad på samma sätt som i STOM. Om en deltagare uppnådde ett resultat som berättigade leverantören till resultatersättning betalades resterande dagar av grundersättning i den aktuella anvisningsperioden ut till leverantören.

En nyhet som infördes med KROM var ett tillägg till snabbhetspremien. **Tilläggsersättningen** betalades ut om en deltagare uppnådde resultat och avslutade tjänsten i den första placeringsperioden om sex månader. Tillägget motsvarade grundersättningen för ytterligare en anvisningsperiod om sex månader. Syftet med snabbhetspremien och tillägget var att göra det ekonomiskt irrelevant när under placeringen en deltagare uppnådde resultat. Med tillägget till snabbhetspremien lyckades Arbetsförmedlingen helt och hållet eliminera negativa incitamentsstrukturer som följer av en för låg viktning mot resultat jämfört med att behålla deltagare i matchningstjänsten över tid.

**Resultatersättning** i KROM betalades ut om deltagaren fått ett jobb eller gått till utbildning. Resultatersättning för arbete betalades ut om deltagaren fått ett arbete som varat minst i fyra månader. Liksom i STOM skulle anställningen påbörjas senast två månader efter avslutad placeringsperiod för att resultatersättning skulle betalas ut. Liksom i STOM betalades 50 procent av resultatersättningen ut om deltagaren fick ett



arbete som motsvarar minst hälften av deltagarens arbetsutbud.

Villkoren för resultatersättning vid utbildning ändrades jämfört med STOM. I KROM höjdes kravet till att utbildningen skulle vara CSN-berättigad för att ge resultatersättning. Motsvarande krav fanns inte i STOM. I KROM betalades i stället ersättningen ut då deltagaren under minst fyra månader deltagit i en CSN-berättigande utbildning på grundläggande, gymnasial eller eftergymnasial nivå, alternativt sär vux, motsvarande 100 procent av deltagarens arbetsutbud. Resultatersättning kunde också betalas ut för deltagare som genomförde en kombination av ovanstående utbildningsformer och SFI.

I KROM infördes två olika ersättningsmodeller för nivå B. De båda ersättningsmodellerna var kopplade till specifika leveransområden, och syftet med diskrepansen var att kunna utvärdera ersättningsmodellen. Tabellen nedan visar de olika ersättningsmodellerna i nivå B. I denna rapport används framöver ett beräknat genomsnitt för nivå B.

**Figur 2.2: Två olika ersättningsmodeller för nivå B i KROM, samt beräknat genomsnitt**

	Dagersättning	Snabbhetspremie	Tillägg	Resultatersättning
Modell 1	62 kr	Ja	8 184 kr	32 400 kr
Modell 2	75 kr	Ja	9 900 kr	25 000 kr
Genomsnitt	69 kr		9 042 kr	28 700 kr

## **Rusta och matcha 2**

Inför införandet av Rusta och matcha 2 var Arbetsförmedlingen villrådlig kring om det skulle införas en helt ny tjänst eller om det endast skulle bli en uppdatering av det befintliga förfrågningsunderlaget för KROM. Slutligen beslutade myndigheten att införa en helt ny tjänst, om än mycket snarlik KROM.

Tjänsten var så pass snarlik att befintliga leverantörer erbjöds ett förenklat ansökningsförfarande, där de i praktiken enkelt kunde övergå till att leverera ROM2 i stället för KROM.

Förfrågningsunderlaget för ROM2 har hittills uppdaterats vid ett tillfälle, i maj 2024. Uppdateringen innebar ingen justering av ersättningsnivåerna.

### *Nivåindelning*

Nivåindelningen i ROM2 skiljer sig inte åt från KROM. Bedömningsstödet uppdaterades dock något, primärt genom att det numera tar hänsyn till hur länge en person varit inskriven som arbetssökande.

### *Anvisningstid*

I förfrågningsunderlaget för ROM2 framgår att en deltagare kan vara placerad i tjänsten i maximalt 12 månader. I praktiken sker dock fortfarande två separata beslut om sex månader, men myndigheten har tidigare låtit meddela att alla som inte når ett resultat dessförinnan ska kvarvara i tjänsten i 12 månader.

### *Ersättning*

Ersättningsmodellen i ROM2 är delvis lik den i KROM, dock med några betydande skillnader. Uppdelningen i två olika modeller för nivå B som fanns i KROM togs bort i ROM2 och samtliga deltagare i nivå B berättigade numera till samma ersättning oavsett leveransområde.

Varaktighetskravet för full resultat ersättning utökades till sex månader, att jämföra med fyra månader i KROM. Vad gäller resultat ersättning för arbete betalas numera hälften av ersättningen ut efter tre månader i arbete och andra hälften efter sex månader. Deltagaren måste ha påbörjat ett jobb senast två månader efter placeringens slut. Liksom i de tidigare tjänsterna betalas numera hälften av den totala resultat ersättningen ut om deltagare får arbete motsvarande minst 50 procent av sitt arbetsutbud.

Resultatersättning för studier betalas, i likhet med KROM, ut om en deltagare deltar i en CSN-berättigad utbildning på grundläggande, gymnasial eller eftergymnasial nivå alternativt särvtux. Även i ROM2 tillåts kombinationer med SFI (eller samhällsorientering). Utbildningen, med eventuell SFI inräknad, ska motsvara 100 procent av deltagarens arbetsutbud. Halv resultatersättning utbetalas om deltagaren deltagit i utbildning i tre månader. Deltagaren måste ha påbörjat, alternativt bevisligen ansökt, om utbildningen inom två månader efter placeringens slut.

Liksom i tidigare tjänster betalas en snabbhetspremie ut i ROM2-tjänsten. Denna är dock minskad till hälften av grundersättningen för de kvarvarande dagarna i den aktuella anvisningsperioden. På samma sätt motsvarar tillägget till snabbhetspremien, som betalas ut om en deltagare placeras under den första placeringsperioden om sex månader, halva grundersättningen för den andra anvisningsperioden.

Denna förändring innebär att det inte längre är ovidkommande när en deltagare placeras i en lösning. Det kan numera uppstå situationer då en leverantör har incitament att avvakta med att hjälpa deltagaren till en lösning för att maximera grundersättningen. Tanken med snabbhetspremien och tillägget som infördes i KROM var att ta bort dessa incitament. Med ROM2 har incitamenten att avvakta med resultat i någon utsträckning återintroducerats. Det är svårt att se att denna modifiering av snabbhetspremien och tillägget haft något annat syfte än rena kostnadsbesparingar.

För att kunna jämföra ersättningsmodellerna i de olika matchningstjänsterna utgår denna studie från typfall av deltagare. Utifrån typfallen beräknas ersättningsnivå som betalas ut till leverantören i de olika tjänsterna. De typfall vi beräknar ersättningen i de olika systemen för framgår nedan.

**Deltagare 1:** En deltagare som står *närmare* arbetsmarknaden som deltar i respektive tjänst *utan att nå resultat*.

**Deltagare 2:** En deltagare som står *längre ifrån* arbetsmarknaden som deltar i respektive tjänst *utan att nå resultat*.

**Deltagare 3:** En deltagare som står *närmare* arbetsmarknaden som deltar i respektive tjänst och *når resultat* efter fyra månader i tjänsten.

**Deltagare 4:** En deltagare som står *längre ifrån* arbetsmarknaden som deltar i respektive tjänst och *når resultat* efter fyra månader i tjänsten.

För samtliga typfall beräknas den ersättning som utbetalas till leverantören i nominella termer. Utgångspunkten är att en kalendermånad motsvarar 21 dagar med dag- eller grundersättning.

### **Typfall 1: En deltagare närmare arbetsmarknaden som inte når resultat**

I detta typfall undersöker vi ersättningen för en deltagare som står relativt nära arbetsmarknaden, men där resultat inte uppnås. Det innebär att leverantören uppbär grund- eller dagersättning, men inte får någon resultat ersättning.

Nivåindelningarna utgår från antagandet att denna person hade placerats i Spår 2 i STOM, och i nivå A i KROM och ROM2. Spår 2 i STOM väljs eftersom det i de efterföljande tjänsterna KROM och ROM2 inte finns en uppdelning i deltagare som behöver respektive inte behöver språkstöd. Eventuellt språkstöd som behövs är inkluderat i ersättningen i KROM och ROM2.

Deltagaren antas vara anvisad till respektive tjänst så länge det är möjligt. I STOM innebär detta för en deltagare i spår 2 en anvisningstid om två gånger 90 dagar (totalt sex månader), och i KROM och ROM2 två anvisningsperioder om sex månader vardera (totalt 12 månader).

I STOM är det maximala ersättningsbeloppet per 90 dagarsperiod för en deltagare i spår 2 specificerat till 13 000 kr, och maxbeloppet för en anvisning om två perioder blir därmed 26 000 kr. I KROM och ROM2 är det maximala beloppet inte specificerat. I KROM och ROM2 blir det maximala beloppet för två anvisningsperioder om sex månader, beräknat på månader med 21 ersättningsdagar i genomsnitt (totalt 252 dagar), 13 860 kr.

I nominella termer har ersättningen för denna typdeltagare minskat drastiskt, med hela 46,7 procent. Leverantören uppbar nästan den dubbla ersättningen i STOM jämfört med KROM och ROM2, trots att anvisningstiden var hälften så lång. I någon utsträckning är detta en konsekvens av en medveten förskjutning mot resultatersättning.

Tabellen nedan visar den maximala ersättningen för denna typdeltagare i respektive tjänst.

**Figur 2.3: Nominell ersättning för en deltagare enligt typfall 1 i de olika tjänsterna**

	Grundersättning per dag	Anvisningstid	Total grund-ersättning
Stom: Spår 2 (språkstöd)	200 kr	180 (90 + 90) dagar	26 000 kr
KROM: Nivå A	55 kr	12 (6 + 6) månader	13 860 kr
ROM2: Nivå A	55 kr	12 (6 + 6) månader	13 860 kr

### **Typfall 2: En deltagare längre från arbetsmarknaden som inte når resultat**

I detta typfall undersöks ersättningen för en deltagare som står långt från arbetsmarknaden, men där resultat inte uppnås. Det innebär att leverantören uppbar grund- eller dagarsättning, men inte får någon resultatersättning.

Antaganden görs om att denna person hade placerats i Spår 4 i STOM, och i nivå C i KROM och ROM2. Spår 4 i STOM väljs eftersom det i detta spår ingår språkstöd, som är inkluderat i KROM och ROM2. Även i detta typfall görs antagandet att deltagaren är anvisad till respektive tjänst så länge som det är möjligt. I STOM innebär detta för en deltagare i spår 4 en anvisningstid om tre gånger 90 dagar (totalt nio månader), och i KROM och ROM2 två anvisningsperioder om sex månader vardera (totalt 12 månader).

I STOM är den maximala ersättningen för en deltagare i spår 4 specificerad till 18 200 kr per anvisningsperiod om 90 dagar. Den totala ersättningen för tre placeringsperioder blir därmed 54 600 kr. I KROM och ROM2 finns inget specificerat maxbelopp. Beräknat på 21 ersättningsdagar per månad (totalt 252 dagar på ett år) blir ersättningen för denna typdeltagare i KROM och ROM2 totalt 22 680 kr.

Ersättningen för deltagare av typfall 2 minskade alltså med 58,5 procent mellan STOM och KROM. Liksom i typfall 1 är det viktigt att poängtera att det skett en medveten förskjutning från dag ersättning till resultat ersättning i KROM och ROM2 jämfört med STOM.

Tabellen nedan visar den maximala ersättningen för denna typdeltagare i respektive tjänst.

**Figur 2.4: Nominell ersättning för en deltagare enligt typfall 2 i de olika tjänsterna**

	Grundersättning per dag	Anvisningstid	Total grundersättning
Stom: Spår 4 (språkstöd)	280 kr	270 (90 + 90 + 90) dagar	54 600 kr
KROM: Nivå C	90 kr	12 (6 + 6) månader	22 680 kr
ROM2: Nivå C	90 kr	12 (6 + 6) månader	22 680 kr

### Typfall 3: En deltagare närmare arbetsmarknaden som når resultat

I detta typfall undersöks ersättningen för en deltagare som står relativt nära arbetsmarknaden, placerad i tjänsten i fyra kalendermånader och uppnår ett resultat som berättigar leverantören till full resultat ersättning. Det innebär att den tilltänkta personen är inne i placeringsperiod 2 i STOM, och i den första placeringsperioden i KROM och ROM2.

Antaganden görs om att denna person hade placerats i Spår 2 i STOM, och i nivå A i KROM och ROM2. Även i detta typfall utgår studien från det spår som har språkstöd, som är inkluderat i KROM och ROM2.

Den nominella ersättningen för en deltagare enligt typfall 3 har minskat i takt med att nya matchningstjänster har införts, från STOM till ROM2 med -27,5 procent. I STOM blev den totala ersättningen för denna typ av deltagare 41 000 kr, i KROM 34 490 kr och i ROM2 29 705 kr.

Tabellen nedan visar den totala ersättningen för en deltagare enligt typfall 3 i nominella termer (inte justerat för inflation).

**Figur 2.5: Nominell ersättning för en deltagare enligt typfall 3 i de olika tjänsterna**

	Grund- ersättning per dag	Grund- ersättning dagar i placering	Snabbhetspremie (återstoden i anvisningsperioden)	Tillägg	Resultat- ersättning	Summa
Stom: Spår 2 (språkstöd)	200 kr	16 800 kr	9 200 kr	-	15 000 kr	41 000 kr
KROM: Nivå A	55 kr	4 620 kr	2 310 kr	7 260 kr	20 300 kr	34 490 kr
ROM2: Nivå A	55 kr	4 620 kr	1 155 kr	3 630 kr	20 300 kr	29 705 kr

#### **Typfall 4: En deltagare längre ifrån arbetsmarknaden som når resultat**

I detta typfall undersöks ersättningen för en deltagare som står längre ifrån arbetsmarknaden, placerad i tjänsten i fyra kalendermånader och uppnår ett resultat som berättigar leverantören till full resultat ersättning. Även i detta typfall innebär det att vår tänkta person är inne i placeringsperiod 2 i STOM, och i den första placeringsperioden i KROM och ROM2.

Antaganden görs om att denna person hade placerats i Spår 4 i STOM, och i nivå A i KROM och ROM2. Liksom i övriga typfall utgår studien från STOM-spåret med språkstöd, eftersom språkstödet i de efterföljande tjänsterna KROM och ROM2 är inkluderat i ersättningen.

Den nominella ersättningen för en deltagare enligt typfall 4 var 54 400 kr i STOM, ökade sedan till 61 220 kr i KROM, för att sedan minska till 53 390 kr i ROM2. För deltagare av typfall 4 minskade ersättningen med -1,9 procent mellan STOM och ROM2.

Tabellen nedan visar den totala ersättningen för en deltagare enligt typfall 4 i nominella termer.

**Figur 2.6: Nominell ersättning för en deltagare enligt typfall 4 i de olika tjänsterna**

	Grund- ersättning per dag	Grund- ersättning dagar i placering	Snabbhetspremie (återstoden i anvisningsperioden)	Tillägg	Resultat- ersättning	Summa
Stom: Spår 4 (språkstöd)	280 kr	23 520 kr	12 880 kr	-	18 000 kr	54 400 kr
KROM: Nivå C	90 kr	7 560 kr	3 780 kr	11 880 kr	38 000 kr	61 220 kr
ROM2: Nivå C	90 kr	7 560 kr	1 890 kr	5 940 kr	38 000 kr	53 390 kr



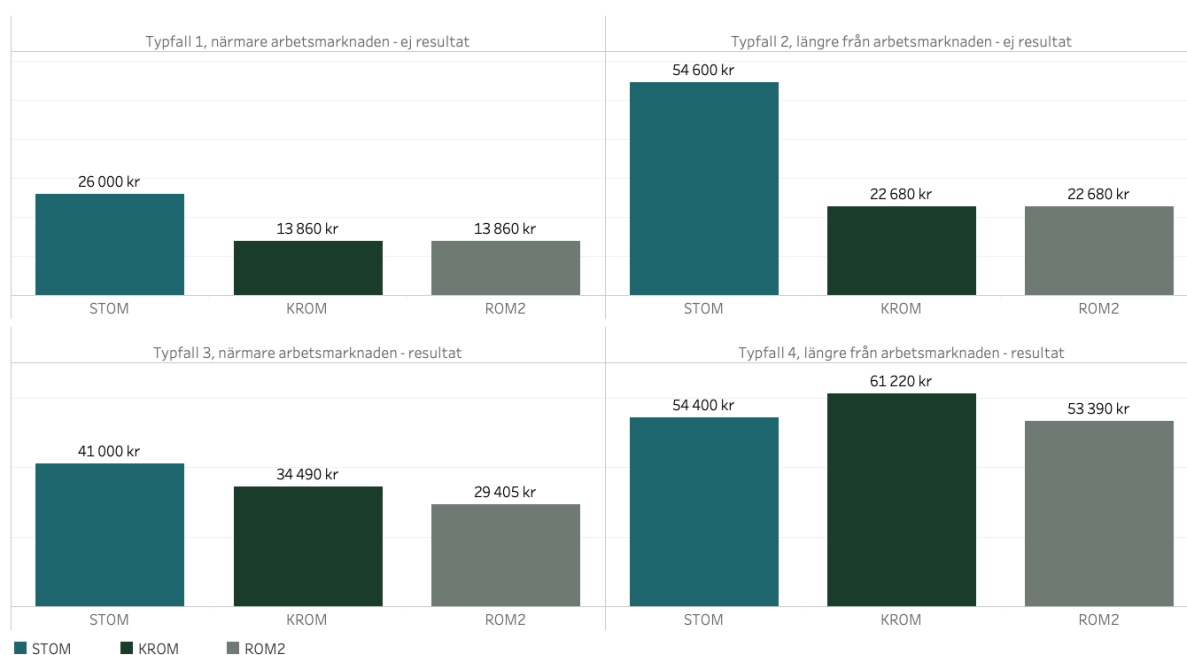
## Jämförelse av ersättningar i matchningstjänsterna

### Nominell ersättning

I denna sektion sammanställs beräkningarna från tidigare avsnitt för att ta fram en jämförelse mellan de nominella ersättningarna för nämnda typfall i de olika tjänsterna.

Figuren nedan visar en sammanställning av ersättningen, dels för de deltagare som inte uppnår resultat, dels för de deltagare som når resultat.

**Figur 2.7: Jämförelse av nominell ersättning för de olika typfallen i respektive tjänst**



Avseende deltagare som inte når resultat (typfall 1 och 2) finns en tydlig minskning i den nominella ersättningen över tid. Värt att notera är att placeringstiden i STOM är sex kalendermånader (90 + 90 dagar) för typfall 1 och nio kalendermånader (90 + 90 + 90 dagar) i typfall 2, medan anvisningstiden i både KROM och ROM2 är 12 kalendermånader. Trots den avsevärt kortare placeringstiden innebar STOM en högre ersättning i båda dessa typfall.

För deltagare som når resultat och står närmare arbetsmarknaden (typfall 3) har det skett en tydlig minskning av den nominella ersättningen över tid. För de som står längre ifrån arbetsmarknaden och når resultat (typfall 4) ökade

ersättningen i KROM, för att sedan minska på nytt i ROM2. Att ersättningen minskar för typfall 3 och 4 i övergången från KROM till ROM2 beror på förändringen i tillägget till snabbhetspremien, som halverades i ROM2.

Viktigt att poängtera i sammanhanget är att det skett en medveten förskjutning från periodisk ersättning till resultat ersättning i övergången mellan STOM och KROM. Vid beräkning av snabbhetspremien (och i tillämpliga fall tillägget till snabbhetspremien) som en del av resultat ersättningen, utgjorde resultat ersättningen 59 procent av den totala ersättningen i typfall 3 i STOM. I KROM respektive ROM2 var andelen 86,6 procent respektive 84,5 procent för typfall 3. Motsvarande andelar för typfall 4 är 56,8 procent i STOM, 87,7 procent i KROM och 85,9 procent i ROM2.

Denna medvetna förskjutning, att betala mer för uppnådda resultat än för placeringen som sådan, är en stor del av förklaringen till den minskade ersättningen i typfall 1 och 2 där deltagarna inte nått resultat. Från och med KROM är det tydligt att leverantörerna i större utsträckning behöver uppnå resultat för att kunna göra en bra affär som leverantör i matchningstjänsterna.

Redan i nominella termer ger förändringarna i ersättningsmodellen upphov till en del iögonfallande observationer. Exempelvis är ersättningen för en person som står längre ifrån arbetsmarknaden som når ett resultat (typfall 4) lägre i ROM2 än ersättningen för motsvarande person som inte når ett resultat (typfall 2) var i STOM.

### *Inflationsjusterad ersättning*

I samtliga avtal för matchningstjänsterna saknas en mekanism som automatiskt justerar ersättningsnivåerna utifrån inflation. Detta trots att alla tre tjänster har utgått från ett valfrihetssystem, vilket innebär att förändringar under avtalens löptid är möjliga.

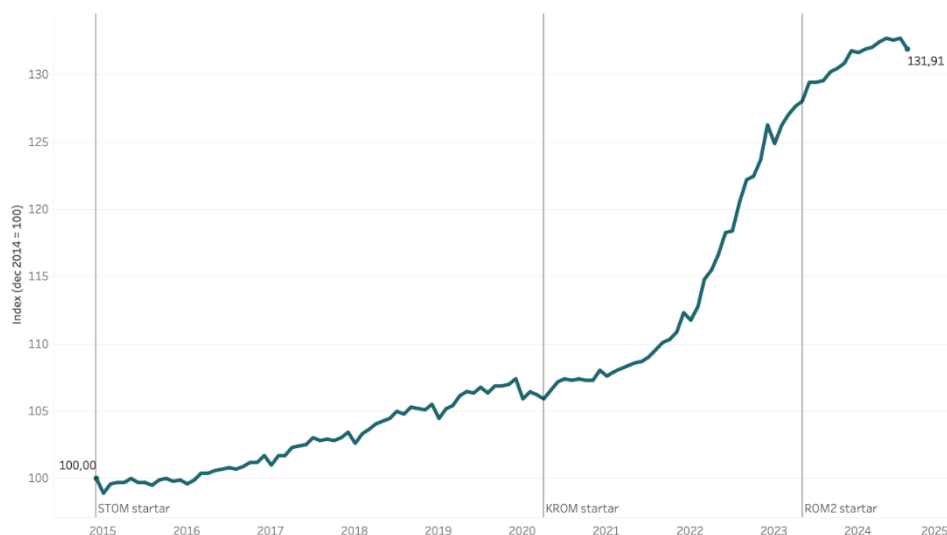
Inflationen i Sverige (enligt konsumentprisindex, KPI) har varit på normala nivåer fram till mitten av 2021. Mellan december 2014, då STOM startade, och juni 2021 ökade prisnivån med

totalt 8,7 procent. Därefter tog inflationen fart, och under hela perioden december 2014 till augusti 2024 har prisnivån ökat med hela 31,9 procent.

Utifrån de typfall som konstruerats för studien går det att göra en kontrafaktisk analys av hur ersättningen i matchningstjänster över tid skulle ha förändrats om avtalen hade haft en mekanism för automatisk inflationsjustering, alternativt om Arbetsförmedlingen manuellt hade justerat ersättningsnivåerna i takt med den allmänna prisökningen i samhället.

I den kontrafaktiska analysen används den kontinuerliga prisökningen från startpunkten för STOM i december 2014. Det är rimligt att räkna med kontinuerliga prisökningar från december 2014 även vid övergångarna mellan de olika tjänsterna. Arbetsförmedlingen har inte vid någon avtalsförändring angett inflationsjustering för att motivera förändringar i ersättningsmodellerna. Exempelvis skedde ingen inflationsjustering av ersättningen i övergången mellan KROM och ROM2, trots mycket hög inflation.

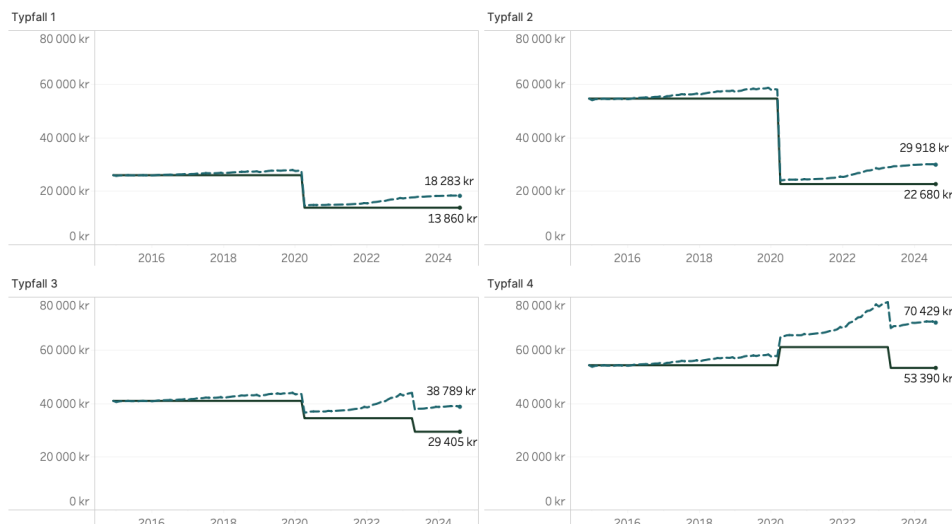
**Figur 2.8: Prisökningstakten (KPI), månad för månad. (dec 2014 = 100)**



Den kontrafaktiska analysen väger in förändringarna i ersättningsnivån som skett vid övergångarna mellan tjänsterna, men gör dessa utifrån den ersättningsnivå som

hade varit rådande om respektive avtal haft en uppräkningsnivå i enlighet med inflationen.

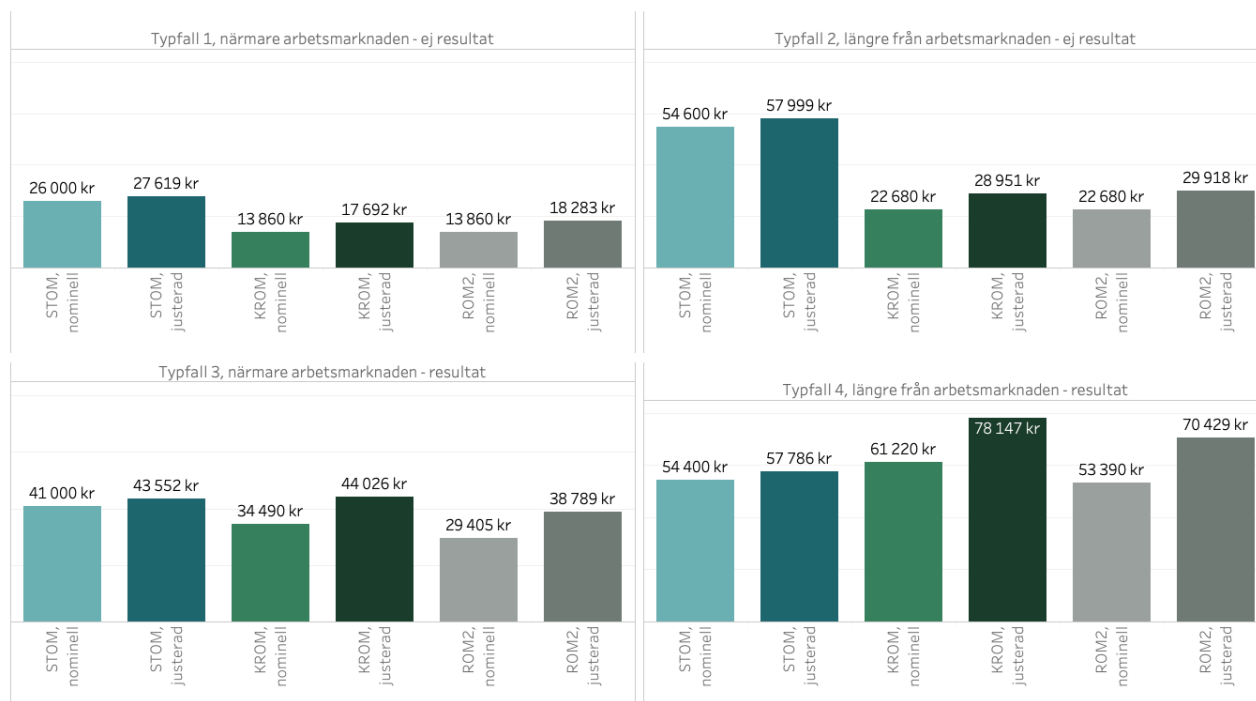
**Figur 2.9: nominell (heldragen linje) och inflationsjusterad (streckad linje) ersättning för respektive typfall**



Figuren ovan visar den nominella ersättningen för respektive typfall i heldragna linjer, och den inflationsjusterade ersättningen som en streckad linje. I typfall 1 och 2, de deltagare som inte når resultat, sker bara en justering i den nominella ersättningen eftersom det i övergången mellan KROM och ROM2 inte skedde någon justering av dag ersättningen. I typfall 3 och 4, de som når ett resultat, sker en justering också mellan KROM och ROM2, som helt förklaras av halveringen av snabbhetspremien och tillägget till snabbhetspremien.

I diagrammet och tabellen nedan framgår för respektive typfall den nominella ersättningen per deltagare vid starten av varje tjänst, samt den inflationsjusterade ersättningen per deltagare vid slutet av varje tjänst.

**Figur 2.10: Stapeldiagram över nominell ersättning vid tjänstens start, inflationsjusterad ersättning vid tjänstens slut för respektive typfall.**



Av analysen framgår att ersättningen i den nuvarande tjänsten ROM2 ligger markant under var den skulle vara om ersättningsnivån hade tagit hänsyn till de allmänna prisökningarna i samhället sedan december 2014.

I typfall 1 ligger ersättningen idag 4 423 kr under var den borde vara givet prisökningarna om 31,9 procent sedan december 2014. Underskottet i typfall 2 motsvarar 7 238 kr, i typfall 3 är underskottet 9 384 kr och i typfall 4 uppgår det till 17 039 kr.

**Figur 2.11: Tabell över nominell ersättning vid tjänstens start, inflationsjusterad ersättning vid tjänstens slut för respektive typfall**

STOM			KROM			ROM2			
Typfall	Nominell	Inflationsjusterad vid avtalets slut	Differens	Nominell	Inflationsjusterad vid avtalets slut	Differens	Nominell	Inflationsjusterad (aug 2024)	Differens
Typfall 1	26 000 kr	27 619 kr	-1 619 kr	13 860 kr	17 692 kr	-3 832 kr	13 860 kr	18 283 kr	-4 423 kr
Typfall 2	54 600 kr	57 999 kr	-3 399 kr	22 680 kr	28 951 kr	-6 271 kr	22 680 kr	29 918 kr	-7 238 kr
Typfall 3	41 000 kr	43 552 kr	-2 552 kr	34 490 kr	44 026 kr	-9 536 kr	29 405 kr	38 789 kr	-9 384 kr
Typfall 4	54 400 kr	57 786 kr	-3 386 kr	61 220 kr	78 147 kr	-16 927 kr	53 390 kr	70 429 kr	-17 039 kr

## Krav och kostnader

Att leverera matchningstjänster till Arbetsförmedlingen är en personalintensiv verksamhet. Utöver krav på personal ställs också krav på ändamålsenliga lokaler. Kostnaderna för leveransen av matchningstjänster är därmed primärt kopplade till personal och lokaler, även om verksamheten förstås också har andra kringkostnader. Det är två faktorer som driver kostnadsökningarna för leverantörerna: ökade krav i avtalen och inflation. Nedan är en genomgång av förändrade krav och kostnader som följt mellan de olika matchningstjänsterna.

### Personal

#### Ökade krav

I takt med att nya matchningstjänster införts har kraven på personalens kompetens och leverantörernas personaltäthet ökat. I den mån kraven har blivit högre ställda är de också förknippade med högre kostnader.

Kraven på personalen har inte entydigt ökat vid övergångarna mellan tjänsterna. I STOM fanns exempelvis krav på Studie- och yrkesvägledare (SYV), vilket saknades i KROM och ROM2. Två kostnadsdrivande krav sticker dock ut i ROM2 jämfört med de tidigare tjänsterna: kvalificeringskraven för handledare samt det maximala antalet deltagare per handledare.

I samtliga tre matchningstjänster har det funnits två olika sätt för en person att kvalificera sig för att uppfylla kraven på handledare. Alternativ 1 med fokus på utbildning, och alternativ 2 med fokus på arbetslivserfarenhet. I ROM2 har kraven enligt alternativ 1 ökat till minst 180 högskolepoäng (hp), jämfört med 120 högskolepoäng i de tidigare två tjänsterna. 180 högskolepoäng motsvarar en kandidatexamen, och kostnaderna för att anställa en person med examen överstiger kostnaderna för att anställa en individ utan.

Även kraven enligt alternativ 2 har i någon mån ökat i ROM2 jämfört med tidigare tjänster. I ROM2 specificeras typen av eftergymnasial utbildning som är godkänd (högskoleutbildning, kvalificerad yrkesutbildning, yrkeshögskola etc.) medan alla typer av eftergymnasial utbildning är godkända i STOM och KROM. Kvalificering enligt alternativ 2 kräver i samtliga tre matchningstjänster erfarenhet från specifika yrken, och rör främst personer med tidigare erfarenhet från matchningstjänster eller närliggande branscher.

Det andra kravet som tillkommit i ROM2 och som tydligt ökar kostnaderna för leverantörerna rör personaltätheten. I ROM2 har Arbetsförmedlingen infört kravet att en heltidsanställd handledare maximalt får ha 50 deltagare samtidigt. Motsvarande krav på personaltäthet förekom inte i STOM eller KROM, där det endast anges att leverantören ska ha tillräckligt många handledare för att deltagarna ska få stöd och aktiviteter i den omfattning leverantören är ålagd att anordna.

Tabellen på nästa sida sammanställer översiktligt kraven på personal i de olika matchningstjänsterna.



Figur 3.1: Krav på personal i STOM, KROM och ROM2

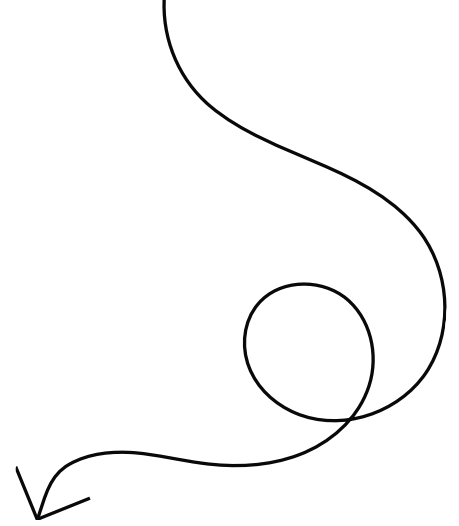
	STOM	KROM	ROM2
<b>Kontakt-person</b>	-	Inga kompetenskrav	-
<b>Områdes-ansvarig</b>	-	Inga kompetenskrav	-
<b>Handledare</b>	Alternativ 1 • Minst 120 (80) hp i specificerade områden  • Minst 2 års arbetslivserfarenhet på heltid de senaste 5 åren	• Minst 120 (80) hp i specificerade områden  • Minst 2 års arbetslivserfarenhet på heltid de senaste 5 åren	• Minst 180 (120) hp - ej specificerade områden  • Minst 2 års arbetslivserfarenhet
<b>Handledare</b>	Alternativ 2 • Minst 1 år eftergymnasiala studier på heltid med godkänt resultat  • Minst 3 års arbetslivserfarenhet (heltid) i specificerade yrken de senaste 5 åren	• Minst 1 år eftergymnasiala studier på heltid med godkänt resultat  • Minst 3 års arbetslivserfarenhet (heltid) i specificerade yrken de senaste 5 åren	• Minst 1 år eftergymnasiala studier på heltid med godkänt resultat (godkända utbildningar specificerade)  • Minst 3 års arbetslivserfarenhet (heltid) i specificerade yrken de senaste 5 åren
<b>SYV</b>	Krav på examinerad SYV	-	-
<b>Språkstöd</b>	Modersmål eller annat språk som deltagaren behärskar i spår 2 och spår 4	Inga specifika krav på modersmål, men anpassning	Inga specifika krav på modersmål, men anpassning
<b>Personal-täthet</b>			Max 50 deltagare per handledare

Att införa ett krav om personaltäthet är ett försök från Arbetsförmedlingen att säkerställa att alla deltagare får stöd i den omfattning som avtalet stipulerar. Dock är det ett trubbigt krav som lämnar lite utrymme åt leverantörerna att arbeta med innovation och utveckling. Olika deltagare har olika stora behov, och att stipulera en maxgräns är måhända inte det bästa sättet att säkerställa att alla deltagare får det stöd de behöver. I sammanhanget kan nämnas att en enskild arbetsförmedlare inte sällan kan ha runt 100 deltagare eller fler. Oaktat eventuella positiva effekter av att införa ett krav på personaltäthet är det otvivelaktigt så att det medför ökade kostnader för leverantörerna.

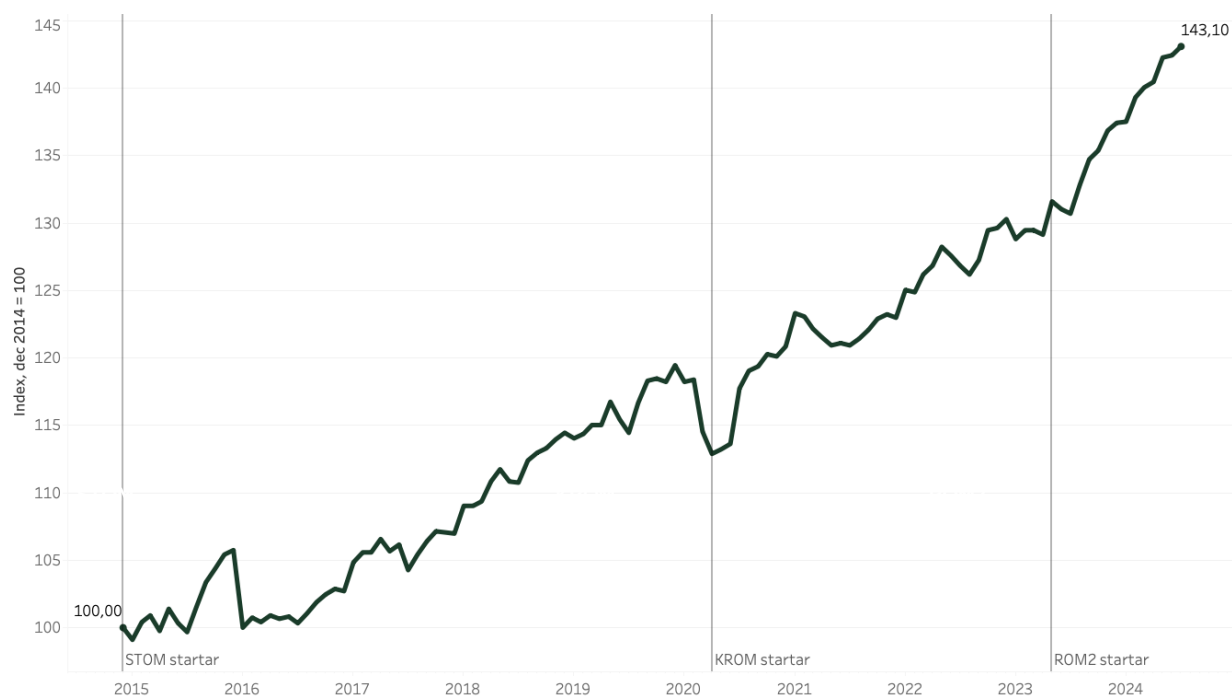
### **Ökade kostnader**

De flesta leverantörerna inom Arbetsförmedlingens matchningstjänster har branschkode som faller inom huvudgrupp 78 i standarden för svensk näringsgrensindelning (SNI). I denna huvudgrupp återfinns företag som är verksamma inom "arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster".

Data kring hur arbetskraftskostnaderna för just huvudgrupp 78 utvecklats över tid saknas, men data finns tillgängliga för SNI-avdelning N (Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster), av vilken huvudgrupp 78 är en del. Figuren nedan visar utvecklingen av arbetskraftskostnadsindex (AKI) för SNI-avdelning N sedan december 2014. AKI mäter och beskriver utvecklingen av den totala arbetskostnaden i form av lönekostnader inklusive rörliga lönetillägg, förmåner, sjuklön och arbetsgivaravgifter.



**Figur 3.2: Utvecklingen av arbetskraftskostnadsindex för SNI-avdelning N (dec 2014 = 100), preliminära data**



Arbetskraftskostnaderna har ökat med 43,1 procent från december 2014, vid starten av STOM, fram till augusti 2024. Jämfört med konsumentprisindex (KPI), som ökat med 31,9 procent under samma period, har ökningen av arbetskraftskostnader varit avsevärt högre. I en personalintensiv verksamhet, till vilka leverans av matchningstjänster kan räknas, har denna ökning en stor betydelse för verksamhetens kostnader.

## Lokaler

### Ökade krav

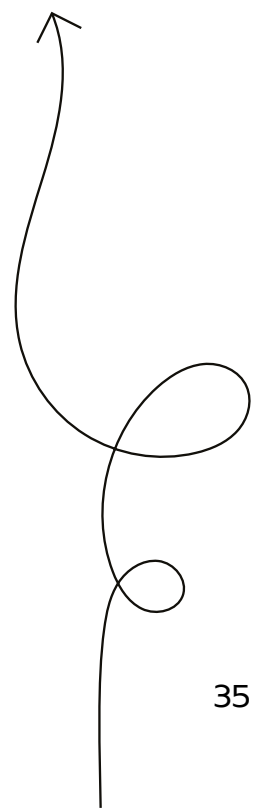
Även kraven på lokaler har förändrats i takt med att nya matchningstjänster införts. Förändringarna är inte lika påtagligt kostnadsdrivande som de förändrade kraven på personal, men en skärpning går ändå att utläsa i sammanställningen av kraven kopplade till lokaler som visas nedan.

**Figur 3.3: Krav kopplade till lokaler i STOM, KROM och ROM2**

	STOM	KROM	ROM2
<b>Lokaler</b>	Lokalerna kan komma att kontrolleras	På begäran ska visas att kraven är uppfyllda	Godkännande av AF krävs
<b>Öppettider</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>· 4 timmar per dag, 4 dagar i veckan</li><li>· Minst en handledare under öppettiderna</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>· 4 timmar per dag, 4 dagar i veckan</li><li>· Lokalerna behöver ej vara bemannade om inga deltagare finns</li><li>· Krav på bemanning, men ej handledare</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>· 4 timmar per dag, 4 dagar i veckan</li><li>· Lokalerna behöver ej vara bemannade om inga deltagare finns</li><li>· Krav på 2 timmar per vecka för spontanbesök</li><li>· Minst en handledare under öppettider och spontanbesök</li></ul>
<b>Anpassningar</b>	Allmänt hållna tillgänglighetskrav	Allmänt hållna tillgänglighetskrav	Detaljerade krav på anpassning

Arbetsförmedlingen har gått från en tillitsbaserad modell för kontroll, där det i STOM uppges att lokalerna kan komma att kontrolleras, till en modell där ett godkännande av myndigheten krävs på förhand i ROM2. Detta i sak innebär inte en höjning av kraven, men kopplat till den mer detaljerade kravbilden i ROM2 innebär det att det är svårare för en leverantör att hitta en lokal som uppfyller kraven.

De mer detaljerade kraven i ROM2 handlar bland annat om dörröppnare, kontrastmarkeringar i trappor, avhjälpning av



nivåskillnader och andra faktorer kopplade till tillgänglighet. En lokal som ska uppfylla samtliga dessa krav är sannolikt väsentligt dyrare än en lokal som inte uppfyller kraven. Framför allt står lokaler som uppfyller dessa krav att finna i relativt nyproducerade fastigheter.

Kraven avseende öppettider har också förändrats i ROM2 jämfört med tidigare tjänster. Kostnaderna drivs dock i detta avseende snarare av krav på bemanning än krav på lokalen som sådan. I ROM2 krävs att en person med handledarkompetens ska finnas tillgänglig under öppettiderna samt under de tider som specificerats för "spontanbesök". Handledaren som ombesörjer spontanbesöken får alltså inte vara upptagen i individuella samtal eller gruppsamtal med deltagare.

### **Ökade kostnader**

De flesta hyresavtal för lokaler har en indexklausul för att reglera hyran över tid. Det normala är att hyreskostnaderna på årsbasis räknas upp i samma takt som inflationen enligt KPI. Som redan konstaterats i tidigare avsnitt har KPI ökat med 31,9 procent under perioden december 2014 till och med augusti 2024. Kostnaderna för de flesta lokaler har därmed ökat i samma takt.

## Förändrade förutsättningar

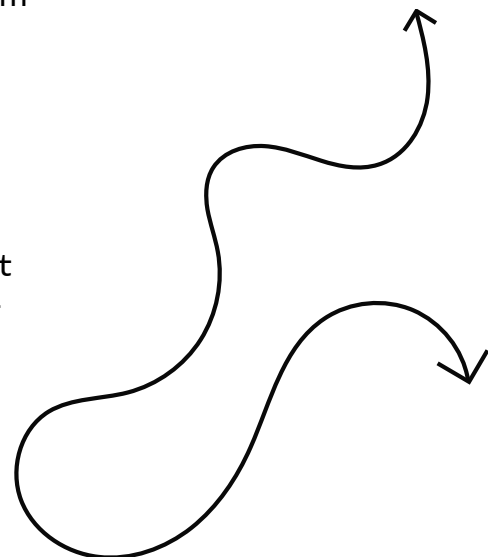
Som rapporten visar har matchningsleverantörerna varit tvungna att anpassa sina verksamheter efter ändringar i villkoren i valfrihetsupphandlingen och anvisningarna från Arbetsförmedlingen med övergångarna mellan tjänsterna. I rapporten studeras effekterna av ändringar i ersättningsmodellen och kraven på personal och lokaler, men även andra aspekter är nödvändiga att diskutera för att ge en rättvisande bild av de förändrade förutsättningarna för branschen. Nedan beskrivs mer utförligt några exempel på förändringar som haft en negativ inverkan på marknaden.

### Lägre vikt vid resultat

Sedan införandet av ROM2 har, utöver högre krav avseende personal och lokaler, bland annat snabbhetspremien (och tilläggsersättningen) halverats. Det har inneburit att viktning mot resultat urholkats till viss del i nuvarande ersättningsform. Syftet antas vara för att åstadkomma kostnadsbesparingar, men effektiviteten uteblir om deltagare i matchningstjänster stannar i arbetslöshet längre perioder som en konsekvens. Som forskningsinstitutet IFAU konstaterar i sin senaste rapport har ersättning för resultat en effekt för jobbskapande i matchningstjänsten. Halveringen av ersättningen för goda resultat har därmed haft negativa konsekvenser för marknaden, inte minst genom att missgynna högt presterande leverantörer.

### Svårare att nå positivt resultat

Det har skett en förskjutning när det kommer till vad som är att betrakta som ett positivt resultat i övergången mellan KROM och ROM2. I STOM- och KROM-tjänsterna krävdes att deltagaren arbetade eller studerade i fyra månader efter för att en leverantör skulle få full resultatersättning. I ROM2-tjänsten utökades kravet till sex månader. Allt annat lika är det sannolikt svårare att hitta en lösning som varar i sex månader än en som varar i fyra månader. Leverantörernas möjligheter att uppnå resultatersättning påverkar deras ekonomi i hög utsträckning.



## **Svängningar i volymer**

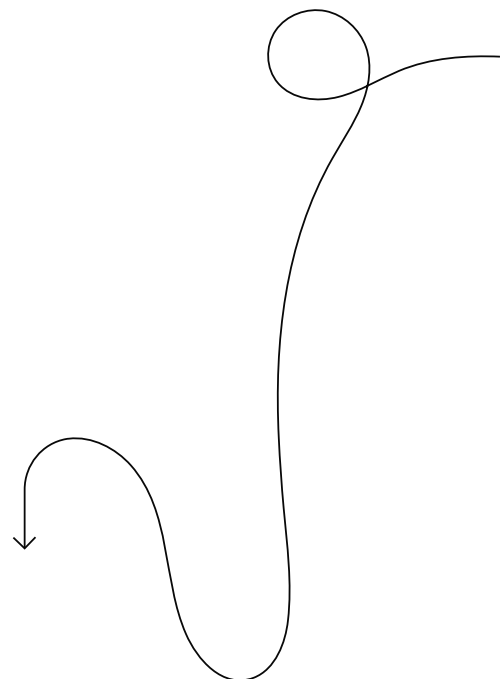
Antalet deltagare i matchningstjänster har över åren fluktuerat kraftigt, dels som en konsekvens av politiska prioriteringar, dels utifrån hur Arbetsförmedlingen valt att använda tjänsterna. En tjänst som skulle initialt sades lämpa sig för 40 procent av inskrivna på Arbetsförmedlingen, omfattar i dagsläget knappt 12 procent av målgruppen (drygt 43 000 deltar i matchningstjänster, att jämföra med inskrivna om omkring 360 000 personer). Detta gör det svårt för leverantörerna att dimensionera verksamheterna vilket påverkar förutsättningarna att erbjuda en kvalitativ tjänst.

Under perioden som KROM-tjänsten bedrevs minskade deltagarvolymerna med 40 procent på bara några månader, för att sedan öka med omkring 50 procent. I ROM2, en personalintensiv tjänst, där det dessutom införts ett tak om max 50 deltagare per handledare, försvårar denna osäkerhet kring volymer leverantörernas möjligheter att planera sin verksamhet. Det är mycket svårt att planera sina personella resurser, eller för den delen sina lokaler, på en marknad där hälften av ens deltagare kan vara borta inom loppet av ett par månader.

## **“Fönsterförskjutningar”**

Arbetsförmedlingen har vid flera tillfällen under KROM- och ROM2-tjänsterna gjort förändringar i vad de benämner “fönstret” för anvisningar. Dessa “fönsterförskjutningar” handlar om vilka arbetssökande som anvisas till en matchningsleverantör och har med stor sannolikhet lett till att fler personer som står längre ifrån arbetsmarknaden har anvisats till tjänsten. Trots de förändrade målgrupperna har tjänstens utformning inte anpassats, heller inte ersättningen.

Det är givetvis svårare att hitta en lösning för deltagare som står längre ifrån arbetsmarknaden. Hur dessa förändringar påverkat målgruppen för matchningstjänsterna, samt hur det i förlängningen påverkat leverantörerna, är avgörande för marknadens funktionssätt.



## **Avbrott vid praktik**

I ROM2 är det tillåtet att en deltagare parallellt deltar i arbetspraktik. I många fall har dessa praktikplatser anskaffats av leverantören och är viktiga steg på deltagarens väg mot arbete. Flera leverantörer meddelar dock att Arbetsförmedlingen avbryter anvisningen till ROM2 när en deltagare går in i praktik, vilket innebär att ersättningen till leverantören uteblir. Omfattningen av avbrutna anvisningar på grund av praktik är dock inte känd.

I dagsläget utreds möjligheten till att leverantörerna ska kompenseras för parallella insatser, vilket skulle vara en välkommen förändring för att förbättra matchningstjänsten.



## **Tillbaka till framtiden: - Tre förslag för bättre matchning**

Ingen upphandlad arbetsmarknadsstjänst har ett egenvärde. De skapas för att arbetssökande ska få möjlighet att komma i arbete, skaffa sig en utbildning eller ta steg för att närma sig arbetsmarknaden. De måste utvärderas med detta mål i åtanke.

Med det sagt, är det varken möjligt eller önskvärt att gå tillbaka till 1990-talets koloss till myndighet. Arbetsmarknadspolitiken behöver den flexibilitet och professionalitet som fristående leverantörer erbjuder.

I över tio år, sedan de första matchningstjänsterna skapades, har Utbildningsföretagen och Kompetensföretagen kommit med konstruktiva förslag för att utveckla en välfungerande insats som levererar höga resultat.

Vi varnade tidigt om problemen med jobbcoacher och etableringslotsar. Vi har, sedan reformeringen av Arbetsförmedlingen påbörjades, påtalat behovet av höga krav på leverantörer som vill etablera sig och låga trösklar för att kasta ut dem som inte levererar resultat.

Om våra farhågor och förslag hade tagits på allvar i ett tidigt skede skulle det inte nu finnas 237 aktörer av varierande seriositet, utan Arbetsförmedlingen skulle kunna förlita sig på en trygg och kvalitetssäkrad leverantörskår.

Det är inte rimligt att leverantörer med två procent i resultat kan vara kvar i systemet. Det är heller inte rimligt att leverantörer med resultat långt över den förväntade målnivån stänger sina kontor för att ersättningen inte täcker kostnaderna för en kvalitativ tjänst.

Som rapporten visar behövs en bättre fungerande marknad för matchningsleverantörerna. Det är vägen för att nå de politiska ambitionerna för arbetsmarknadspolitiken – att fler kommer i jobb eller påbörjar en utbildning.

## Våra förslag för bättre matchning

### 1. Återställ resultat ersättningen

Övergången från STOM till KROM präglades av fokus på att förbättra incitamentsstrukturerna, med större friheter för företagen och ökad ersättning för resultat. Introduktionen av snabbhetspremien och tilläggsersättningen, som tillsammans utgör resultat ersättningen, var på så sätt oerhört viktiga för tjänsteutvecklingen och marknadens funktionssätt. Trots de positiva resultaten halverades båda dessa ersättningsformer, vilket bidragit till att återinföra en sämre balans mellan grund- och resultat ersättning.

Till saken hör också att Arbetsförmedlingen laggat efter med utbetalningar av resultat ersättningen. I IFAU:s senaste rapport med en effektutvärdering framkommer att Arbetsförmedlingens register över "resultat" (det vill säga att arbetssökande kommit i jobb, och därmed skrivits ut ur myndigheten eller matchningstjänsten) inte ger tillförlitliga underlag över faktiska resultat i tjänsten, särskilt jämfört med Skatteverkets registrerade positiva arbetsmarknadsutfall.

Detta innebär att det finns en betydande diskrepans mellan verkliga övergångar i arbete jämfört med Arbetsförmedlingens godkända, och utbetalda, övergångar. Konsekvenserna har blivit att högt presterande företag fått svårt att få betalt för levererade resultat.

Lägg därtill uteblivna årliga uppräknings av ersättningen till leverantörerna. Som rapporten visar har ersättningen till leverantörerna urholkats när de nominella beloppen i tjänsterna inte justerats upp i takt med prisökningarna. Detta har fått ytterst negativa konsekvenser för högt presterande leverantörer på marknaden. Vi föreslår därför att Arbetsförmedlingen får i uppdrag att årligen justera upp ersättningarna med ökningarna i prisbasbeloppet.

Arbetsförmedlingen måste återställa resultat ersättningen till KROM-nivåerna, indexera ersättningen efter inflationen och

automatisera inhämtningen av uppgifter kring resultatetsättning från Skatteverkets register.

## **2. Skapa bättre förutsättning för jämna deltagarvolym**

Matchningstjänsterna skapades för en bred målgrupp arbetssökande på Arbetsförmedlingen. Utgångspunkten var att de skulle omfatta omkring 40 procent av de inskrivna, men nu är det endast omkring 12 procent som får ta del av matchningstjänsterna.

Under åren har deltagarvolymerna växlat väldigt snabbt. Inskrivningstiden i tjänsterna har förlängts, samtidigt som kraven på anställda och lokaler blivit högre. Även "fönstret" för vilka arbetssökande som skulle vara lämpliga att ta del av tjänsten har förändrats. Utgiftsprognoserna från Arbetsförmedlingen har inte heller träffat rätt, vilket gjort det svårt för leverantörerna att planera sina verksamheter.

Sammantaget har det försämrats för högt presterande leverantörer att skapa kvalitativa och hållbara tjänster. Arbetsförmedlingen behöver skapa bättre förutsättningar för jämna deltagarvolym i matchningstjänsterna, så att företagen kan satsa på kvalitet i tjänsteleveransen.

## **3. Säkerställ att de lägst presterande leverantörerna utesluts**

Det finns en betydande skillnad mellan högt och lågt presterande leverantörer. I denna rapport framkommer att antalet leverantörer med väldigt få deltagare ökat mellan tjänsterna och är numera på orimliga nivåer. Enligt Arbetsförmedlingen finns därtill skillnader i resultat mellan 2–54 procent hos matchningsleverantörer i landet. Tio procent av matchningsföretagen får ut fler än hälften av de arbetslösa i jobb eller utbildning. Med en aktiv styrning måste målet för den aktiva arbetsmarknadspolitiken vara att öka andelen leverantörer som höjer resultaten i tjänsten.

I Arbetsförmedlingens årsredovisning för 2023 klargör målnivåerna för arbetsmarknadsresultat för olika målgrupper som är inskrivna på myndigheten. För de målgrupper som står

längre från arbetsmarknaden, och är att betrakta som långtidsarbetslösa, bedöms att nivåerna bör ligga över 20 procent i resultat. Vi menar att resultatnivån 20 procent borde vara den undre gränsen för att få bedriva matchningstjänsten.

Arbetsförmedlingens fokus måste vara att kontinuerligt förbättra kvaliteten i tjänsten genom att bedriva en aktivresultatstyrning. Därför måste översyner och en fungerande uteslutningsmekanism etableras så snart som möjligt. Lågt presterande leverantörer med för få deltagare och för låga resultat ska uteslutas.

Det kommande betygssystem behöver likaså etableras snarast och vara korrekt och följbart. Därtill måste myndigheten bli bättre på att kontrollera och följa upp såväl fristående leverantörer som myndighetens egna arbetsmarknadstjänster. På så sätt skapas bättre förutsättningar för en hållbar, effektiv och kvalitativ matchningsmarknad.

### **Avslutande ord**

De studerade matchningstjänsterna har införts och ändrats under perioder av pandemi och lågkonjunktur, med stigande inflation. Samtidigt har lägre ersättning i nominella och reella termer, parallellt med ökade krav på personal och lokaler, ställts på matchningsleverantörer. Därtill har Arbetsförmedlingens kontroll- och uppföljningsmekanismer varit otillräckliga för att utesluta lågt presterande leverantörer och ersättningsmekanismerna urholkats.

Konsekvensen har varit förödande för matchningsleverantörerna. Faktumet att flera av branschens största leverantörer, som levererat matchningstjänster till Arbetsförmedlingen under en längre tid, antingen har gått i konkurs eller är under rekonstruktion borde mana till eftertanke.

För att värna stödet till de arbetssökande och säkra både kvaliteten i tjänsten och leverantörernas hållbarhet, behövs förändringar som tar hänsyn till inflationens påverkan på

kostnader och säkerställer en rimlig ersättningsnivå. En modell där ersättningen justeras i takt med inflationen och som reflekterar de ökade kraven på personal och lokaler är ett nödvändigt steg för att garantera leverantörernas möjlighet att fortsätta leverera effektiva matchningstjänster. I takt med att kraven på leverantörerna ökar behöver också ersättning följa samma utveckling. Det är av största vikt för att behålla högre presterande leverantörer inom matchningstjänsterna, och i förlängningen för att de arbetsökande ska få det bästa stödet.

Arbetsförmedlingen har betonat att de befinner sig i en utvecklingsfas, där betydande förbättringar av valfrihetssystemets utformning är att vänta. Bland annat nämner myndigheten att man undersöker möjligheten till en uteslutningsmekanism av lågpresterande leverantörer och en justerad ersättningsmodell som ger incitament att stötta arbetsökande med större behov samt att myndigheten kommer införa ett betygssystem för transparens och resultatbaserade val efter årsskiftet (kring januari 2025). Därutöver ser de över möjligheten till en årlig prisjustering och en förenkling av parallella insatser samt förbättrad handläggningen av resultatjämnningen.

Samtliga dessa initiativ är välkomna, men kommer i en tid då branschen redan har lidit stora förluster. Förhoppningsvis kan denna rapport ge Arbetsförmedlingen förståelse för hur branschens villkor försämrats, vilket leder till förbättringar i framtiden.

# Appendix

## Beräkningar av typfallen

Detta appendix beskriver i detalj hur den nominella ersättningen i de olika typfallen är beräknade för respektive tjänst. Samtliga beräkningar utgår från de ersättningar som är specificerade i den senaste versionen av respektive förfrågningsunderlag.

I samtliga beräkningar (bortsett från vissa beräkningar avseende STOM, där det finns ett maxbelopp för grundersättningen definierat) har vi utgått från att det finns 21 vardagar i en månad.

För typfallen där ett resultat uppnås (typfall 3 och 4) räknar vi med att resultatet uppnås efter fyra kalendermånader, motsvarande 84 dagar.

### Typfall 1

En deltagare närmare arbetsmarknaden som inte når resultat.

#### *Stöd och matchning*

Vi utgår från en person anvisad till spår 2 som inte uppnår resultat finns kvar i tjänsten under två perioder om 90 dagar vardera. Inget resultat uppnås, och därmed utgår inte heller resultat ersättning. I beräkningen har vi utgått från det maximala beloppet för 90 dagar för en person i spår 2, som i förfrågningsunderlaget är specificerat till 13 000 kr.

$$2 \text{ perioder} * 13\,000 \text{ kr} = 26\,000 \text{ kr}$$

Ett alternativt sätt att beräkna ersättningen för denna deltagare i STOM beskrivs nedan:

$$6 \text{ månader (90+90 dagar)} * 21 \text{ dagar} * 200 \text{ kr} = 25\,200 \text{ kr}$$

Givet att det finns ett maxbelopp specificerat har vi dock i rapporten valt den första beräkningen ovan.

#### *Kundval Rusta och matcha*

Vi utgår från att en person som inte uppnår resultat finns kvar i tjänsten i två anvisningsperioder om sex månader

vardera (totalt 12 månader, eller 252 dagar). Inget resultat uppnås, och därmed utgår inte heller resultat ersättning.

I KROM finns inget maximalt belopp för en anvisningsperiod definierat, och vi utgår därför från schablonen 21 dagar per månad.

*12 månader (6+6 månader) \* 21 dagar \* 55 kr = 13 860 kr*

*Rusta och matcha 2*

Ersättningen för typfall 1 i ROM2 är identisk med den i KROM:

*12 månader (6+6 månader) \* 21 dagar \* 55 kr = 13 860 kr*

## **Typfall 2**

En deltagare längre ifrån arbetsmarknaden som inte når resultat.

*Stöd och matchning*

Vi utgår från att en person anvisad till spår 4 som inte uppnår resultat finns kvar i tjänsten under tre perioder om 90 dagar vardera (270 dagar totalt). Inget resultat uppnås, och därmed utgår inte heller resultat ersättning.

I beräkningen har vi utgått från det maximala beloppet för 90 dagar för en person i spår 4, som i förfrågningsunderlaget har specificerat till 18 200 kr.

*3 perioder \* 18 200 kr = 54 600 kr*

Ett alternativt sätt att beräkna ersättningen för denna deltagare i STOM beskrivs nedan:

*9 månader (90+90+90 dagar) \* 21 dagar \* 280 kr = 52 920 kr*

Givet att det finns ett maxbelopp specificerat har vi dock i rapporten valt den första beräkningen ovan.

*Kundval Rusta och matcha*

Vi utgår från att en person som inte uppnår resultat finns kvar i tjänsten i två anvisningsperioder om sex månader vardera (totalt 12 månader). Inget resultat uppnås, och därmed utgår inte heller resultat ersättning.

I KROM finns inget maximalt belopp för en anvisningsperiod definierat, och vi utgår därför från schablonen 21 dagar per månad.

$$12 \text{ månader (6+6 månader)} * 21 \text{ dagar} * 90 \text{ kr} = 22\,680 \text{ kr}$$

*Rusta och matcha 2*

Ersättningen för typfall 2 i ROM2 är identisk med den i KROM:

$$12 \text{ månader (6+6 månader)} * 21 \text{ dagar} * 90 \text{ kr} = 22\,680 \text{ kr}$$

### **Typfall 3**

En deltagare närmare arbetsmarknaden som når resultat.

*Stöd och matchning*

Vi utgår från att deltagaren i typfall 3 når ett resultat efter fyra månader i tjänsten. I beräkningen av snabbhetspremien antar vi från att Arbetsförmedlingen utgår från det maximala beloppet som kan betalas ut per anvisningsperiod (13 000 kr i spår 2) och subtraherar den resultatersättning som redan är utbetald.

$$\begin{aligned} & \text{Grundersättning (4 månader * 21 dagar * 200 kr) +} \\ & \text{Snabbhetspremie ((13 000 kr * 2 perioder) - redan utbetald} \\ & \text{grundersättning) + Resultatersättning (15 000 kr)} \\ & = \text{Grundersättning (16 800 kr) + Snabbhetspremie (9 200 kr) +} \\ & \text{Resultatersättning (15 000 kr)} \\ & = 41\,000 \text{ kr} \end{aligned}$$

Ett alternativt sätt att genomföra denna beräkning är att utgå från kalendertiden som en person har varit anvisad, samt hur många kalenderdagar som återstår i anvisningsperioden.

$$\begin{aligned} & \text{Grundersättning (4 månader * 21 dagar * 200 kr) +} \\ & \text{Snabbhetspremie (2 månader * 21 dagar * 200 kr) +} \\ & \text{Resultatersättning (15 000 kr)} \\ & = \text{Grundersättning (16 800 kr) + Snabbhetspremie (8 400 kr) +} \\ & \text{Resultatersättning (15 000 kr)} \\ & = 40\,200 \text{ kr} \end{aligned}$$



Givet att det fanns ett maxbelopp definierat i STOM har vi dock gjort antagandet att Arbetsförmedlingen utgår från detta när de beräknar snabbhetspremien och har använt den första beräkningen ovan.

#### *Kundval Rusta och matcha*

Vi utgår från att deltagaren i typfall 3 når ett resultat efter fyra månader i tjänsten. I KROM finns inget maximalt belopp för en anvisningsperiod definierat, och vi utgår därför från schablonen 21 dagar per månad. Tillägget till snabbhetspremien är definierat i förfrågningsunderlaget.

$$\begin{aligned} & \textit{Grundersättning (4 månader * 21 dagar * 55 kr) +} \\ & \textit{Snabbhetspremie (2 månader * 21 dagar * 55 kr) + Tillägg till} \\ & \textit{snabbhetspremie (7 260 kr) + Resultatersättning (20 300 kr)} \\ & = \textit{Grundersättning (4 620 kr) + Snabbhetspremie (2 310 kr) +} \\ & \textit{Tillägg till snabbhetspremie (7 260 kr) + Resultatersättning (20} \\ & \textit{300 kr)} \\ & = 34\,490 \textit{ kr} \end{aligned}$$

#### *Rusta och matcha 2*

Vi utgår från att deltagaren i typfall 3 når ett resultat efter fyra månader i tjänsten. I ROM2 finns inget maximalt belopp för en anvisningsperiod definierat, och vi utgår därför från schablonen 21 dagar per månad.

Snabbhetspremien är i ROM2 definierad som hälften av ersättningen för återstående dagar i den aktuella anvisningsperioden. Tillägget till snabbhetspremien är definierat i förfrågningsunderlaget, och är också det halverat jämfört med KROM.

$$\begin{aligned} & \textit{Grundersättning (4 månader * 21 dagar * 55 kr) +} \\ & \textit{Snabbhetspremie ((2 månader * 21 dagar * 55 kr)/2) + Tillägg till} \\ & \textit{snabbhetspremie (3 630 kr) + Resultatersättning (20 300 kr)} \\ & = \textit{Grundersättning (4 620 kr) + Snabbhetspremie (1 155 kr) +} \\ & \textit{Tillägg till snabbhetspremie (3 630 kr) + Resultatersättning (20} \\ & \textit{300 kr)} \end{aligned}$$

= 29 705 kr

#### **Typfall 4**

En deltagare längre ifrån arbetsmarknaden som når resultat.

##### *Stöd och matchning*

Vi utgår från att deltagaren i typfall 4 når ett resultat efter fyra månader i tjänsten. I beräkningen av snabbhetspremien antar vi från att Arbetsförmedlingen utgår från det maximala beloppet som kan betalas ut per anvisningsperiod (18 200 kr i spår 2) och subtraherar den resultatersättning som redan är utbetald.

*Grundersättning (4 månader \* 21 dagar \* 280 kr) +  
Snabbhetspremie ((18 200 kr \* 2 perioder) - redan utbetald  
grundersättning) + Resultatersättning (15 000 kr)*

*= Grundersättning (23 520 kr) + Snabbhetspremie (12 880 kr) +  
Resultatersättning (18 000 kr)*

*= 54 400 kr*

Ett alternativt sätt att genomföra denna beräkning är att utgå från kalendertiden en person har varit anvisad, samt hur många kalenderdagar som återstår i anvisningsperioden.

*Grundersättning (4 månader \* 21 dagar \* 280 kr) +  
Snabbhetspremie (2 månader \* 21 dagar \* 280 kr) +  
Resultatersättning (18 000 kr)*

*= Grundersättning (23 520 kr) + Snabbhetspremie (11 760 kr) +  
Resultatersättning (18 000 kr)*

*= 53 280 kr*

Givet att det fanns ett maxbelopp definierat i STOM har vi dock gjort antagandet att Arbetsförmedlingen utgår från detta när de beräknar snabbhetspremien och har använt den första beräkningen ovan.

##### *Kundval Rusta och matcha*

Vi utgår från att deltagaren i typfall 4 når ett resultat efter fyra månader i tjänsten. I KROM finns inget maximalt belopp för en anvisningsperiod definierat, och vi utgår därför från schablonen 21 dagar per månad. Tillägget till snabbhetspremien är definierat i förfrågningsunderlaget.

*Grundersättning (4 månader \* 21 dagar \* 90 kr) +  
Snabbhetspremie (2 månader \* 21 dagar \* 90 kr) + Tillägg till  
snabbhetspremie (11 880 kr) + Resultatersättning (38 000 kr)*

*= Grundersättning (7 560 kr) + Snabbhetspremie (3 780 kr) +  
Tillägg till snabbhetspremie (11 880 kr) + Resultatersättning  
(38 000 kr)*

*= 61 220 kr*

#### *Rusta och matcha 2*

Vi utgår från att deltagaren i typfall 4 når ett resultat efter 4 månader i tjänsten. I ROM2 finns inget maximalt belopp för en anvisningsperiod definierat, och vi utgår därför från schablonen 21 dagar per månad. Snabbhetspremien är i ROM2 definierad som hälften av ersättningen för återstående dagar i den aktuella anvisningsperioden. Tillägget till snabbhetspremien är definierat i förfrågningsunderlaget, och är också det halverat jämfört med KROM.

*Grundersättning (4 månader \* 21 dagar \* 90 kr) +  
Snabbhetspremie ((2 månader \* 21 dagar \* 90 kr)/2) + Tillägg  
till snabbhetspremie (5 940 kr) + Resultatersättning (38 000  
kr)*

*= Grundersättning (7 560 kr) + Snabbhetspremie (1 890 kr) +  
Tillägg till snabbhetspremie (5 940 kr) + Resultatersättning (38  
000 kr)*

*=53 390 kr*